Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 445 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 27 ՅՈՒՆԻՍ 1885 — (Ն. Տ.) 9 ՅՈՒԼԻՍ 1885 — 26 ՌԱՄԱԶԱՆ 1302

40 ՓԱՐԱ.

[illegible]

Ուղղագրեալ նամակներ [illegible] որ և իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել
«Առ խմբագրութիւն ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի»
ՏՊԱԳՐԱՏՈՒՆ. Ղալաթիա, Նորատունկեան խան. Իւրաքանչիւր գաւառներէն հեռագիր հասցէն

… غزته سی اداره سنه

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY, Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	գանձեկան	առժամ	200
»	» Վեցամսեայ	»	»	400
»	» Եռամսեայ	»	»	50
Գաւառաց համար և տեղական թղթատարով տարեկան			»	240
Գաւառաց համար և տեղական թղթատարով վեցամսեայ		»	»	120
Օտար երկիրներ	Տարեկան	Ֆրանք		56
»	Վեցամսեայ	»		28

Դուրս ղրկուած լրագրաց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։
Խմբագրութեան ղրկուած ո և է նամակ կամ գրութիւն ետ չ'տրուիր։

Ծանուցմունք կընդունուին
ԻՍԴԸՐՆ ԷՃԷՆՍԻ
գործակալութեան ձեռամբ, Քարաքէօյ, Տէյիրմէն խան

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 26 ՅՈՒՆԻՍ

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԲԱՐԵՆՈՐՈԳՈՒՄ

Բարձր. Սայիտ փաշայի վարչութեան գլխաւոր յատկանիշն են այն ջանքեր զորս ըրած է միշտ Տէրութեան ելմտական վիճակը բարենորոգելու համար։ Բազում դժուարութեանց բախած են այս ջանքեր. բայց Մեծ-Եպարքոսին հաստատամտութիւնն յաղթած է անոնց։ Եթէ, իւր կամքէ անկախ պատճառներով, Տէրութեան հասոյթներն աւելի նուազ են այսօր քան պատերազմէն առաջ, անուրանալի է թէ Տէրութեան ելմտական վարչութիւնն աւելի բարեկարգ է, և վարկն՝ առաւել ապահով։ Ամսոյս սկիզբէն ի վեր նոր բարենորոգում մը աւելցուց անոնց վրայ որովք ցարդ նշանաւոր հանդիսացուցած էր իւր պաշտօնավարութիւն։ Այս նոր բարենորոգման հիմն է՝ ելմտական պաշտօնէից անկախութիւնը վարչային պաշտօնեայներէն և անոնց ուղղակի ենթարկումը Կ. Պոլսոյ Ելմտական Նախարարութեան։ Մինչեւ ցարդ, մէն մի նահանգի ելմտական գործոց համար կար Տէֆտէրտար մը, ընդհանուր հաշուակալ, որոյ հրամանաց ներքեւ էին ուրիշ գանձային պաշտօնեայներն. ամէն գաւառ ունէր հաշուակալ մը, Մուհասէպէճի. ամէն գաւառակի մէջ կար գանձային տնօրէն մը, Մալ Միւտիրի, և վերջապէս մէն մի գիւղախումբի համար կար հաւաքիչներու պետ մը, Գապզիմալ։ Այս պաշտօնէից իշխանութեան ներքեւ էին և դասակարգութեամբ նահանգային Տէֆտէրտարէն կախեալ էին դաս մը երկրորդական պաշտօնեայներ, ինչպէս գանձային դիւանապետներ, Միւմէյիզ, դրագիրներ, Քեադիպ, գանձապահներ, Սանտըգ էմինի, հաւաքիչներ, Թահսիլտար, և այլն։ Տէֆտէրտարք, Մուհասէպէճիք և երբեմն նաև Միւմէյիզք կ'անուանուէին Կայսերական Իրատէով, առաջարկութեամբ Ելեւմտից Նախարարին։ Միւս պաշտօնեայք նահանգին կամ գաւառին մէջէն կ'առնուէին ընդհանրապէս, և կ'անուանուէին կուսակալին կողմէ, որ կ'առնուր կամ չէր առնուր Տէֆտէրտարին կարծիքը։ Բոլոր այս գանձային կամ ելմտական պաշտօնէութիւն տեսականապէս կախում ունէր Կ. Պոլսոյ Մալիէէն։ Բայց գործնականին մէջ իրերը տարբեր ընթացք մ'ունէին։ Եւ յիրաւի, կուսակալը կամ Վալին, նահանգներու Կազմական Օրէնքին տրամադրութեանց համեմատ, գերագոյն պետ ըլլալով նահանգին ամէն տեսակ պաշտօնէութեանց, նաև գանձային գործոց վերին տեսչութիւնն ունէր, զոր ընդ իւր հսկողութեամբ կը վարէր Տէֆտէրտարը։ Թէև Տէֆտէրտարն և միւս գանձային պաշտօնատարք անուղղակի պէս պատասխանատու էին Մալիէին, իրօք կուսակալին հրամանաց համեմատ կը գործէին, քանի որ անմիջական կերպիւ նորա հրամանաց ու ազդեցութեան ենթարկուած էին։ Կուսակալն էր որ կը հրամայէր ամէն վճարումներն ու ծախքերն, և Կեդրոնական Կառավարութիւնն ևս ամէն անգամ կուսակալին կը դիմէր, երբ պահանջէր որ գումար մը ղրկուէր Կ. Պոլիս, կամ ինչ ինչ փոխանակագրեր վճարուէին տրոց հասոյթէն։ Տէֆտէրտարին պաշտօնն Ելմտական Նախարարութեան հանդէպ՝ կը վերածուէր հաշուեցուցակներու առաքման և տոմարակալութեան պարզ խնդիրներու համար թղթակցութեան։

Արդ, Բարձր. Սայիտ փաշայի նախաձեռնութեամբ Նախարարաց Խորհրդոյն տուած որոշումն, զոր Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է վաւերացնել, և որ Պաշտօնական Ազդով մը հրատարակութեան տրուեցաւ արդէն, կուգայ վերջ դնել այս յայտնապէս անկանոն կացութեան՝ բաժնելով ելեւմտից վարչութիւնն ուրիշ վարչային պաշտօններէ, և Ելմտական Նախարարութեան գործողութեան մէջ անկախութիւն ու միութիւն մուծանելով։ Յետ այսօրիկ, կուսակալք և այլ վարչային պաշտօնատարք իրաւունք չպիտի ունենան միջամտելու նահանգաց ելմտական գործերուն։ Ելեւմտից վերին տեսչութիւնը վերապահուած է մէն մի նահանգի Տէֆտէրտարին, որ պիտի գործէ միայն Մալիէէին հրամանաւ։ Տէֆտէրտարն այսուհետեւ պիտի լինի իրական պետ նահանգին գանձային պաշտօնէութեան։

Բ. Դրան Շրջաբերականն որ այս նոր դրութեան կիրառութիւնը կը հրամայէ, երկարօրէն կը բացատրէ և կ'արդարացնէ Պետութեան ելեւմտից վարչութեան մէջ անկախութեան սկզբունքն, որ ի Թուրքիա կը գործադրուէր նահանգաց կազմութենէն յառաջագոյն։ Շրջաբերականը նաև կը շօշափէ կուսակալաց գերազգածութեան կէտն, որք թերեւս լաւ աչօք չտեսնէին բարենորոգում մը որ զիրենք կը զրկէ իրենց իշխանութեան կարեւորագոյն մէկ մասէն։ Ուստի, Շրջաբերականը կ'ըսէ թէ Կայսերական Կառավարութիւնն, ելեւմտից վարչութիւնն անկախ կացուցանելով, փափաքող եղած է թէ՛ վարչային գործոց և թէ՛ ելմտական գործոց ընթացքը կանոնաւորելու։ Հետեւապէս, այս բարենորոգում չի նշանակեր կուսակալներու և ուրիշ վարչային պաշտօնատարներու իշխանութեան ու ազդեցութեան նուազեցում։ Գաւառային կառավարիչք միշտ իրաւունք ունին հսկելու ելմտական պաշտօնէից ընթացքին վրայ, անկանոնութեանց մասին ազդարարութիւններ ընելու և ի հարկին ծանուցանելու Մալիէէին։ Նաև կառավարիչք քան առաջնոյն պարտաւոր են ամէն աջակցութիւն ընծայել հաւաքիչներուն՝ տրոց գանձման համար, որոց հասոյթներուն կիրառութիւնն այսուհետեւ Ելմտական Նախարարութեան միայն ձեռնհասութեան կը վերաբերի։

Այս բարենորոգում յոյժ բանաւոր է, և իբրև ջերմ բարեացակամ հայրենի երկրին, կը մաղթենք բոլոր սրտով որ գործադրուի նոյն մտքով որով յղացուած և ծրագրուած է։ Մայրաքաղաքիս եւրոպական լրագրաց ոմանց թղթակցութիւնք, որք միշտ ներպատաւոր հանգամանք չեն կրեր, այս նկատմամբ միահամուռ գովեստ կը կարդան Բ. Դրան տնօրինութեան։ Բայց այս մի և նոյն թղթակցութեանց մէջ կը տեսնենք որ յոռետեսք ոմանք տարբեր կը մեկնեն գործն, և կը կարծեն թէ այսուհետեւ կուսակալք, բնաւ իշխանութիւն չունենալով նահանգին մէջ գանձուած դրամոց վրայ, կարող չպիտի լինին կանոնաւորապէս վճարել տալու գաւառային պաշտօնէութեանց ամսականները։ Տէֆտէրտարք ամէն ինչ գանձելով ուղղակի Կ. Պոլիս պիտի ղրկեն, ուստից ետեւ պիտի վճարուին ամէն ծախքեր։ Մինչեւ ցարդ գաւառացի պաշտօնեայք Կ. Պոլսեցի պաշտօնէից վրայ սա առաւելութիւն ունէին որ գանձեալ հասոյթներէն կանոնաւորապէս և կանխիկ կը ստանային իրենց թոշակները։ Կուսակալք ոմանք սկզբունք դրած էին դրամական առաքումներ չընել առ Կեդրոնն՝ տեղական թոշակները չվճարած։ Կը կարծուի թէ այսուհետեւ, Տէֆտէրտարը Վալիէն հրաման ստանալու պէտք չունենալով, տեղական ծախքերը չհոգացած ամէն գումար Կ. Պոլիս պիտի ղրկէ։

Պէտք է համոզուիլ սակայն թէ այս ամենայն ձրի ենթադրութիւններ են միայն, որք՝ հաւանօրէն՝ կարծուածին չափ ճշդութեամբ իրականութիւն չպիտի գտնեն։ Եթէ խստիւ քննուի, ամէն բարի տնօրինութիւն կրնայ ունենալ փոքր անպատեհութիւններ։ Իսկ այն անպատեհութիւն որ կը վերագրուի ելմտական նոր տնօրինութեան, գոյութիւն չի կրնար ունենալ՝ ցորչափ ոգին որ կը վառէ զԲ. Դուռը Տէրութեան ելեւմտից բարւոքման մեծ խնդրոյն մէջ՝ առաջնորդ լինի ամէն անոնց որք սոյն նոր տնօրինութիւն գործադրել պիտի կոչուին։ Կայս. Կառավարութեան գովելի նպատակն է որ հանրային պաշտաման ամէն ճիւղերը միահաւասար բարենորոգին, և ո՛չ թէ մէկ ճիւղին բարւոքումէն ուրիշ ճիւղեր վնասուին։ Եթէ ամսաթոշակները, Մայրաքաղաքիս մէջ լինի թէ գաւառաց մէջ, կանոնաւորապէս չվճարուին, ո՛չ մէկ բարւոքում կարելի է գործադրել ո՛չ մէկ ճիւղի մէջ։ Ճշդիւ զայս ճշմարտութիւն զգալով է որ Կայսերական Կառավարութիւնն ևս ամէն ջանք ու զոհողութիւն ի գործ կը դնէ որպէս զի Տէրութեան մեծ և փոքր պաշտօնէից ամսականք կանոնաւորապէս վճարուին։ Այս ուրեմն, ելմտական վարչութեան անկախութիւնն ու միութիւնն հրամայելով, Կայսերական Կառավարութիւնը գաւառական պաշտօնէութեան պիտոյից զլացումը միաքէն անգամ անցուցած չի կրնար լինել, և հետեւապէս, յոռետեսներու ենթադրութիւնը զոր յիշեցինք՝ ծանր հոգ պատճառելու [illegible] չի կրնար ունենալ։ Տարակոյս չունինք, այս պարագայից մէջ, որ շատ չանցած ելմտական նոր բարենորոգման ընտիր արդիւնքներն հաշակելու բազում առիթներ կ'ունենանք։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԻԱ. Պետական Խորհուրդը մէկ ու կէս միլիոն րուպլի յատկացուց Սեւ Ծովու մէջ Նիքոլայեֆի նաւահանգստին շինութեան ամբողջացման։

—Պետական Խորհուրդն որոշեց նաև որ այսուհետեւ բամպակի, բուրդի և կտաւի գործարանատեարք 17 տարեկանէ վար տղայք չաշխատցնեն, և կիներ ալ երեկոյեան ժամ 8 էն յետոյ (եւրոպական) և առաւօտեան ժամ 5 էն առաջ չաշխատին գործարանաց մէջ։ Մոսկովսկիյա Վետոմոստի զայս նոր կանոնադրութիւն գլխաւորապէս տնտեսական նկատումներու կը վերագրէ։ Կ'ըսէ թէ գործարանք չափազանց կ'արտադրէին. վաճառքներ դիզեալ կը մնային, որոց գնող գտնել դժուար էր, որով գիներն յոյժ ինկած են։ Գործարանատեարք ոմանք ինքնին որոշած էին գիշերները փակել գործարաններն. ուրիշներ ամառը չէին բանեցներ. բայց ուրիշ գործարանատէրներ առկէ օգտուեցան, և գիշերային աշխատութիւնը շարունակեցին։ Պետական խորհրդոյն տնօրինութիւնը կուգայ չափաւորել աշխատութեան ժամերն և աշխատողաց թիւն, որով բնականապէս պիտի նուազին գործարանական արդիւնք, մատուցումը խնդրանքին պիտի համապատասխանէ, և գիներն այլ եւս չպիտի ինկան։

ՄԱՐՈՔ. Բարիզի լրագրաց մէջ կը կարդանք թէ Մարոքի Սուլթանն ի Բարիզ ղրկած Դեսպանութեան հրաման տուած է ի վերադարձին քանի մը փրանսացի երկրաչափներ բերել, ի Թանճէր նաւահանգիստ մը շինելու։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ. Գերմանիոյ լրագրաց մեծագոյն մասը, մանաւանդ անոնք որ կառավարական ակմբոց կը վերաբերին, լաւ կը խօսին Անգլիոյ պահպանողական Նախարարութեան վրայ. Բրոյց Զայթունկ ևս, իբրև պալատական և պահպանողական, ի հարկէ կը յայտնէ նոյն զգացում. բայց միանգամայն չի կրնար ս.քօղել իւր խորին տհաճութիւն Լորտ Սալիսպըրիի Նախարարութեան մէկ տնօրինութեան դէմ, «որոյ առաջին գործն եղաւ Լորտութիւն տալ Հրէի մը»։ Ինչպէս կը տեսնուի, Պերլինի թերթն ա'ն ատրիճան կ'ատէ Հրեայներն, որ կը մոռնայ թէ զՍըր Ռոչիլտ Լորտ ընողն ո՛չ թէ պահպանողական Նախարարապետն էր այլ իւր ազատական նախորդ։

ԻՇԽԱՆ ՊԻՍՄԱՐՔ. Աւստրիոյ մի քանի լրագրաց թղթակից մը, որ նախընթաց շաբթու մէջ Բարիզի Երեսփոխանական Ժողովոյ մէկ նստին ներկայ էր, յանկարծ գոռալ սկսաւ, և պոռաց այսպէս. «Պիզմարք իշխանը կ'ուզէր գնել զիս, և մեծ գումար մը առաջարկեց ինձ որպէս զի մատնեմ զՀունգարիա, բայց ես տուի իրեն ինչ պատասխան որ վայել էր»։ Անմիջապէս Ժողովոյ երկու բարապանք դուրս հանեցին չափազանց հայրենասէր Թղթակիցը։

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ. Ռուս կառավարութիւնն ուզած է իմանալ թէ Պարսկաց Շահը կը հաճի՞ որ ռուս ընկերութիւն մը երկաթուղի մը շինէ Տիֆլիսէ ի Թեհրան։ Ռուսիա կ'առաջարկէ որ երկաթուղին անցնի Պագուէ և Ռեշտէ, Կասպից Ծովու եզերքէն։ Բայց պարսիկ կառավարութիւնը ռազմագիտական կարեւոր պատճառներով նախամեծար կը համարի որ երկաթուղին ցամաքի մէջէն ընթանայ ուղղակի Թեհրանէ ցՏիֆլիս։ Ուղղակի գիծ մը, եթէ Ռուսք կամին անով զօրք փոխադրել ի Պարսկաստան, կը մնայ ընդ իշխանութեամբ Պարսկաց, որք կրնան ընդհատել զայն, մինչ ծովեզերքը բռնող գիծ մը կրնայ պաշտպանուիլ Կասպից Ծովուն մէջ բանող ռուսական թնդանօթակրաց կողմէ։

ԱՆԳԼԻԱ. Կ'երեւի թէ Լորտերու Ժողովոյն մէջ Սալիսպըրի Մարքիզին յայտարարութիւնք, ի մասին անգլո-ռուս բանակցութեանց, շատ ապահովիչ հանգամանք մը չունէին, և լաւատեսութիւն չըրին դրամական ակմբոց վրայ. զի թէ՛ ի Լոնտոն և թէ՛ ի Բարիզ գնոց ընդհանուր անկում մը տեղի ունեցաւ։ Անկումն զգալի եղաւ մանաւանդ անգլիական, ռուսական, եգիպտական և օսմանեան թղթոց վրայ։

ՇՈՒԷՏ. Դատ մը որ մօտերս տեղի ունեցաւ ի Ստոքհոլմ ցոյց կուտայ թէ հանրային վիճաբանութիւնք և լրագրութիւն ո՛րչափ ազատ են անդ։ Հրապարակագիր մը գրեց թէ արդի Օսկար Թագաւորը թունաւորած էր զ'իւր եղբայր՝ Շուէտի գահը բազմելու համար։ Թէև կառավարական և պալատական պաշտօնատարաց դէմ գրուած շատ բաներու համար դատարանք բան չեն հարցըներ մարդու, այդպիսի ծանրակշիռ ամբաստանութիւն մը չէր կրնար անտես առնուիլ։ Խմբագիրն ուրեմն ի դատ հրաւիրեցաւ, և պահանջուեցաւ իրմէ ապացուցանել զ'իւր ամբաստանութիւն։ Խմբագիրը չկրցաւ ապացուցանել. բայց յայտարարեց թէ ինք ա'նպէս համոզուած էր թէ Թագաւորը թունաւորած էր զ'իւր եղբայր։ Եւ որովհետեւ հաւատալիքներն անբռնաբարելի են, խմբագիրն ազատ թողուեցաւ, և Օսկար Թագաւորն իւր պատուոյ դէմ եղած ամբաստանութիւնը ջնջուած համարեց այն յայտարարութեամբ թէ ամբաստանիչը փաստ չունէր բնաւ։

—Ահաւասիկ ուրիշ օրինակ մը Շուէտի մէջ տիրող ազատութեան։ Թագաւորն օր մը կամուրջի մը վրայ կը շրջէր, երբ լսեց որ երկու անձեր իրեն մօտ կանգնած կը խօսէին իւր առողջական վիճակի վրայ. «Տկար է. նիհար է. հիւանդոտ է. չի կրնար երկար ապրիլ» և այլն, կ'ըսէին։ Թագաւորը բան չըսաւ. հետեւեալ օրը պալատ կանչեց երկու խօսակիցներն, և ըսաւ անոնց. «Չեմ կրնար ձեզ արգիլել որ չխօսիք իմ անձիս վրայ. բայց գոնէ զգուշութիւն ըրէք այնչափ բարձր չխօսելու որ ես ինքս լսեմ»։ Եւ արձակեց զանոնք։

—Շուէտի Թագաւորը շաբաթն երկու օր երկերկու ժամ յատկացուցած է իրեն դիմող ամէն տեսակ և ամէն աստիճանի անձանց ունկնդրութիւն շնորհելու և իւր ժողովրդեան խնդիրները լսելու համար առանց ո' և է միջնորդի։

ԵԳԻՊՏՈՍ. Եգիպտոսի մարդահամարն, որ մայիս 3ին կատարեցաւ, ցոյց կուտայ թէ իբր 92,000 օտարազգիք կը բնակին յԵգիպտոս։ Ասոնք են 37,000 Յոյնք, 18,000 Իտալացիք, 15,000 Փրանսացիք, 8,000 Աւստրացիք, 6,000 Անգլիացիք, 900 Գերմանք, 600 Պարսք, 500 Ռուսք և 500 Սպանիացիք։ Օտարազգիք կը կացուցանեն Գահիրէի բնակչաց 6 առ 100ն և Աղեքսանդրիոյ բնակչաց 21 առ 100ն։ Եգիպտոսի բնակիչք 45 առ 100 աճած են վերջին մարդահամարէն ի վեր, որ ճիշդ 40 տարի առաջ կատարուած էր։ Տէլդային ժողովուրդն աւելի խիտ է քան Եւրոպայի ո' և է մասին ժողովուրդն, ըստ որում Եւրոպայի ամենախիտ ժողովուրդք կը բնակի Պելճիոյ մէջ, ուր 457 բնակչի դէմ Տէլդան կը պարունակէ 201 բնակիչ։ Բուն Եգիպտոսի բնակչաց թիւն է 6,800,000։ Անապատի թափառիկ ցեղերն ի բաց առեալ, եգիպտական երկրին մէջ հաստատեալ Պետէվիներուն թիւն է 246,529 հոգի։

ՍՈՒՏԱՆ. Աղեքսանդրիոյ զինուորական լաւագոյն ակմբոց մէջ կը հերքուի միշտ այն լուր թէ մտադրութիւն կայ զՍուդանը գրաւելու։ Երկաթուղին որոյ շինութեան եգիպտացի զօրաց վաշտեր կ'աշխատին դեռ, յառաջ պիտի տարուի մինչեւ Աքաշէ, և այդ պիտի լինի հարաւային ծայրագոյն կէտն ուր պիտի մնան Անգլիացիք, առանց աւելի եւս յառաջ խաղալու։

—Եգիպտոսի Խտիվը Փաշայութեան աստիճան տուաւ Քասալայի Միւտիրին. այդ քաղաքն իբր երկու տարիէ Մէհտիի մարդոց դէմ քաջապէս և յաջողապէս պաշտպանելուն համար։

— 91 —

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ

ԿՐԱՆԹ ՆԱՒԱՊԵՏԻՆ ՈՐԴԻՔՆ

ԳԼՈՒԽ ԺԲ.

ՄԷԼՊՈՒՐՆԷՆ Ի ՍԱՆՏՀԸՐՍԹ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Այս ենթադրութիւն ամենէն հաւանականը կը թուէր, վասն զի, եթէ կամուրջին կէսը կառաց բեկորներուն տակ մնացած էր, միւս կէսը դիմացի եզրը քաշուած և իւր շղթաներէն կախուած էր անշարժ։ Ուստի տարակոյս չէր մնար. պահապանին անհոգութիւնը պատճառ եղած էր այս չարաչուք արկածին։

Խորտակեալ կառախումբը թիւ 37 հեպընթացն էր, որ իրիկուան ժամ տասնմէկին քառասուն-հինգ վայրկեան անցած ճամբայ ելեր էր Մէլպուրնէն. ուստի կէս գիշերն երեք ժամ եւ մի քառորդ անցած էր, երբոր կառախումբը, Քասլմայնի կայարանէն մեկնելէ քսան-հինգ վայրկեան յետոյ, Քամտէն-Պրիճի կամուրջն հասած եւ այս փորձութեան հանդիպած էր։ Իսկոյն վերջին կառքին ուղեւորներն եւ պաշտօնեայք օգնութիւն խնդրելու զբաղեցան. բայց հեռագիրն, որոյ ձողերն յերկիր կործանած էին, ոչ եւս կը գործէր։ Երեք ժամ հարկ էր Քասլմայնի իշխանութեանց, որպէս զի արկածին տեղն հասնէին։ Ուստի ժամն առաւօտեան վեցն էր երբոր արկածեալներն ազատելու գործողութիւնք կազմուեցան գաղթականութեան վերատեսուչ Պ. Միչէլի տնօրէնութեամբ եւ ոստիկանութեան ջոկատի մը գործակցութեամբ։ Անոնք՝ էորդք իրենց մարդոց հետ օգնութեան հասած էին, եւ նախ աշխատեցան հրդեհը մարելու, որ անընկճելի մոլեգնութեամբ կը լափէր բեկորներուն շեղջակոյտը։ Քանի մ'անճանաչելի դիակներ պառկած էին երկաթուղւոյն եզերեայ հողապատնէշին զառիվայրին վրայ, բայց այն հնոցին մէջէն կենդանի էակ մը հանել անյուսալի էր։ Կրակն արագապէս աւարտած էր աւերման գործը։ Կառախմբին ուղեւորներէն, որոց թիւն յայտնի չէր, տասն միայն ողջ էին, այն էր վերջին կառքին մէջ գտնուողներն։ Երկաթուղւոյն տնօրէնութիւնը, զանոնք ի Քասլմայն վերադարձնելու համար, օգնական շոգեգործի մը յղած էր։

Սակայն՝ Լորտ Կլէնարվան՝ ինքզինք վերատեսչին ճանչցնելով՝ կը խօսակցէր անոր եւ ոստիկանութեան պաշտօնակալին հետ։ Այս վերջինն յաղթահասակ եւ նիհար մարդ մ'էր, անդրդուելի պաղարիւնութեամբ, որ, եթէ սրտին մէջ քիչ մ'զգացում ունէր, բնաւ չէր ցուցներ իւր անզգած դէմքին վրայ։ Քամմէնլի տեսարանին առջեւ այն դիրքն ունէր, ինչպէս չափագէտ մը կ'ունենայ մաթեմատիկական խնդրոյ մ'առջեւ. կը ջանար լուծել զայն եւ անծանօթը մէջէն դուրս հանել։ Ուստի Կլէնարվանի սա խօսքին, «Ահաւասիկ մե՛ծ դժբաղդութիւն մը», պատասխանեց հանդարտութեամբ.

—Աւելի՛ն քան զայդ, Միլորտ։

—Աւելին քան զա՛յս, գոչեց Կլէնարվան վիրաւորուելով, եւ ո՞րն է դժբաղդութենէն աւելին։

—Ոճի՛ր մը, պատասխանեց ոստիկանն հանդարտօրէն։

Կլէնարվան՝ առանց կանգ առնելու բառին պիտակութեան առջեւ, հարցական հայեաց մ'ուղղեց առ Պ. Միչէլ։

—Այո՛, Միլորտ, պատասխանեց վերատեսուչը, մեր քննութիւնն զմեզ սա ստուգութեան հասուց թէ ոճրի մ'արդիւնք է այս աղետալի արկած։ Կարասեաց վերջին կառքը կողոպտուած է։ Ողջ մնացած ուղեւորք յարձակում կրած են հինգ վեց չարագործէ։ Կամուրջը դիտմամբ բաց թողուած է, եւ ոչ մոռացմամբ, եւ եթէ պահապանին անհետանալն ալ ի նկատ առնուի, հարկ կը լինի եզրակացնել թէ թշուառականն համախոհ եղած է ոճրագործաց։

Ոստիկանը ցնցեց գլուխը վերատեսչին այս եզրակացութեան դէմ։

—Համակարծիք չէ՞ք ինձ, հարցուց նմա Պ. Միչէլ։

—Պահապանին մեղսակցութեան մասին ո՛չ։

—Եւ սակայն, ըստ վերատեսուչը, պահապանին մեղսակցութիւնը միայն կրնայ վերագրել տալ զայս ոճիր Մըրրէի դաշտերուն մէջ թափառող վայրենեաց։ Առանց պահապանին այդ վայրենիք չէին կրնար բանալ զայս շրջուն կամուրջ որոյ կազմուածն անծանօթ է նոցա։

—Ճիշդ է, պատասխանեց ոստիկանն։

—Արդ, աւելցուց Պ. Միչէլ, հաստատուած է նաւավարի մը վկայութեամբ, որոյ նաւն իրիկուան ժամը տասնէն քառասուն վայրկեան յետոյ անցած է Քամտէն-Պրիճէն, թէ նորա անցնելէն յետոյ կամուրջը վերստին փակուեր է ըստ կանոնի։

—Լաւ։

—Ուրեմն պահապանին մեղսակցութիւնը վճռապէս հաստատուած կ'երեւի ինձ։

Ոստիկանը դարձեալ գլուխը կը ցնցէր շարունակաբար։

—Բայց յայնժամ, Պարոն, հարցուց նմա Կլէնարվան, դուք վայրենիներուն չէ՞ք վերագրեր զայս ոճիր։

—Բնաւին։

—Ո՞ւմ կը վերագրէք ուրեմն։

Սոյն միջոցին բաւական մեծ շշունջ մ'ելաւ գետին վերի կողմը կէս մղոնի չափ հեռու։ Գումարում մը կազմուեր էր, որ հետզհետէ ստուարացաւ, եւ շատ չանցած՝ կայարանը հասաւ։ Ամբոխին մէջ տեղէն երկու մարդ դիակ մը կը բերէին։ Պահապանին դիակն էր, արդէն պաղած։ Դաշոյնի հարուած մը զարկած էր զայն սրտէն։ Ոճրագործք, անոր մարմինը Քամտէն-Պրիճէն հեռի տանելով ուզեր էին ոստիկանութեան կասկածները մոլորեցնել իւր առաջին քննութեանց մէջ։ Արդ այս գիւտ լիովին կ'արդարացնէր ոստիկանին կասկածները։ Վայրենիները մասն չունէին այս ոճրի մէջ։

—Հարուած ընողներն, ըստ, այս փոքրիկ գործիքին կիրառութեան ընտելացած մարդիկ են։

Եւ այսպէս ըսելով զոյգ մը «տարոյի» ցոյց տուաւ, տեսակ մը ձեռնակապ՝ կրկին օղերէ շինուած եւ փականքով մ'ամրապնդուած։

—Շատ չանցած, աւելցուց ոստիկանը, զայս ապարանջան անոնց պիտի ընծայեմ իբրեւ կաղանդի նուէր։

—Բայց յայնժամ դուք կը կասկածիք...

—Այն մարդոց վրայ, որք ձրիաբար ուղեւորած են Վեհ. Թագուհւոյն շոգենաւերով։

—Տարագրեալ ոճրագործա՛ց, գոչեց Բաականէլ, որ կը հասկնար աւստրալիական գաղթականութեանց մէջ գործածուած զայս փոխաբերութիւն։

—Ես կը կարծէի, ըսաւ Կլէնարվան, թէ այդ տարագրեալք իրաւունք չունէին Վիքթորիոյ գաւառին մէջ բնակելու։

—Բէ՜հ, պատասխանեց ոստիկանն. եթէ չունին, կ'առնուն զայդ իրաւունք։ Երբեմն կը փախչին տարագրեալք, եւ թէ չեմ սխալիր, սոքա ուղղակի Բէրթէն կուգան եւ անշուշտ հոն պիտի վերադառնան։ Կրնաք հաւատալ ինձ։

Պ. Միչէլ գլխու շարժմամբ մը հաւանութիւն տուաւ ոստիկանին խօսքերուն։ Նոյն միջոցին սայլը երկաթուղին կտրող ուղւոյն բերանը կը հասնէր։ Կլէնարվան չուզեց որ տիկին Հէլէնա եւ Մարի Կրանթ տեսնեն Քամտէն-Պրիճի սոսկալի տեսարանն, ուստի հրաժեշտ առաւ վերատեսչէն, եւ աչք ըրաւ իւր բարեկամաց որ իրեն հետ երթան։

—Պատճառ մը չէ այս մեր ուղեւորութիւնն ընդմիջելու, ըսաւ։

Սայլին քով հասնելով՝ Կլէնարվան պարզապէս իմացուց տիկին Հէլէնայի թէ արկած մը պատահած էր երկաթուղւոյն վրայ, առանց յայտնելու թէ ոճրագործութեան արդիւնք էր. նմանապէս չյայտնեց թէ տարագրեալ ոճրագործաց հրոսախումբ մը կար երկրին մէջ, միտքը դնելով որ մասնաւորապէս Էյրթընի ծանուցանէ։ Յետոյ ուղեւոր ջոկատն երկաթուղին անցաւ՝ կամուրջէն քանի մը հարիւր ձողաչափ վերոք, եւ իւր սովորական ուղին շարունակեց դէպ յարեւելք։

ԳԼՈՒԽ ԺԳ.

ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՑԱՆԱԿ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Քանի մը բլուրք իրենց երկար կմախքը կը նկարէին հորիզոնին վրայ, եւ դաշտը կ'աւարտէին երկաթուղիէն երկու մղոն հեռի։ Շատ չանցաւ, սայլը նեղ եւ քմահաճաբար ոլորապտոյտ կիրճերու մէջ մտաւ, որք սխրալի դաշտի մը կը յանգէին։ Գեղեցիկ ծառեր, ուրոյն փունջեր կազմած, կ'աճէին արեւադարձական յորդութեամբ։ Ամենէն ուշագրաւներուն մէջ նշանաւոր էին «կազուարինա»ներն, որք կարծես փոխ առած էին կաղնւոյն հուժկու բունը, ակասիայի անուշահոտ պարկուճները, շոճւոյն կարծր եւ քիչ մ'ալ խաժագոյն տերեւներն։ Ասոնց ոստերուն հետ խառնուած էին հետաքրքրաշարժ կոներ «Պանքսիա Լաթիֆոլիա»յի, որոյ նիհարութիւնը գերագոյն վայելչութիւն մ'ունի։

(Շարունակելի)

ԿԸ ԽՆԴՐՈՒԻ ամեն բաժանորդներէ որք տակաւին չեն վճարած իրենց բաժանորդագինն՝ ՅՈՒԼԻՍ 1 է առաջ ամբողջապէս հատուցանել պարտքերնին ։

Ամեն անոնք որոց բաժանորդագրութիւնը կ'աւարտի Յունիսի վերջ՝ պարտին անմիջապէս նորոգել զայն ԱՐԵՒԵԼՔԻ վարչութեան հասցնելով համապատասխանող գումարներն, եթէ չեն ուզեր որ թերթերու առաքումն ընդհատի ։

Ալպաւիկ բաժանորդագրութեանց գրութիւնը ջնջուած լինելով հին և նոր բաժանորդք պարտին կանխիկ վճարել ։

Գործակալութիւնք գտնուած քաղաքներ գործակալներու կողմանէ մինչեւ որ գանձումը չծանուցուի, թերթերու առաքումը տեղի չունենար ։

ԱՅՍ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԹՂԹԱԲԵՐՆ

Լորտ Ռանտոլֆ Չըրչիլ յաջողեցաւ վերընտրուիլ ի Ուտսսոք, յաղթութիւն տանելով իր արմատական հակառակորդին վրայ, որ ստացաւ 405 քուէ, մինչ պահպանողական երիտասարդ նախարարին տրուեցան 532 քուէներ ։ Պահպանողական միւս նոր նախարարք եւս վերընտրեցան, ամենամեծ մասն առանց ընդդիմութեան բախելու Ազատականաց կողմէ ։

Լորտ Էտմընտ Ֆիծ Մօրիս, նախորդ խորհրդական Լորտ Կրանվիլի, երկար բանախօսութեամբ մը բացատրեց թէ ազատական կուսակցութեան հիմնագիրը պէտք լինի, առաջնկայ ընդհանուր ընտրութեանց առթիւ, (Ա) Գաւառային և տեղային ինքնօրինութեան նոր և առաւել ազատամիտ կազմակերպութիւն մը յԱնգլիա, Սկովտիա և Իռլանտա․ (Բ) Նորոգ բարեփոխում Երեսփոխանական ժողովոյ ներքին կանոնագրութեան․ (Գ) Նոր բարենորոգում հողային օրինաց․ (Դ) Եկեղեցական կալուածոց և ստացուածոց աշխարհականացում․ (Ե) Բարենորոգում Լորտերու ժողովոյն ։

Մարոքի դեսպանութիւնը Փրանսական Հանրապետութեան Նախագահին ներկայացաւ յուլիս 3ին, անցեալ ուրբաթ ։ Մարոքի Փրանսական դեսպան Պ. Ֆէրօ Պ. Ժիւլ Կրէվիի ներկայացուց Մարոքցիներն, որք կըրանդ Օթէլէ Էլիզէի պալատը տարուեցան Նախագահական կառքերով ։ Նախագահը Մարոքցիներն ընդունեց շրջապատեալ իր նախարարներով և զօրավարներով ։ Մարոքի դեսպանք Պ. Ֆէրօյի միջոցաւ յայտնեցին այն բարեկամական զգացումներ զորս Մարոքի Սուլթանը կը տածէ Ֆրանսայի նըկատմամբ ։ Նախագահն ալ յայտնեց Ֆրանսայի համակրանքը Մարոքի վրայ, և երկուց երկրաց միջեւ բարեկամական յարաբերութեանց միակման փափաքը ։ Մարոքցիք յանձնած Սուլթանին կողմէ 10 ընտիր նըժոյգներ ընծայեցին Նախագահին ։ Պ. տը Ֆրէյսինէ կ'իմանայ թէ Դեսպանութեան նըպատակն է Ալճէրիի և Մարոքի սահմանաց լաւագոյն գծում մը ։ Արդի սահմանք անկանոն են, և կապարի ու արծաթի հանք մը զոր Ֆրանսացիք կը բանեցնեն՝ վէճի նիւթ եղած գծին վրայ է, և չարունակ գժտութեանց առիթ կուտայ հանքը բանեցնողներուն և Սուլթանին հպատակ ցեղերու միջեւ ։

Բարիզի կառավարութիւնն հրահանգ ղրկեց իր ընդհանուր հիւպատոսին յԵգիպտոս՝ տեղեկութիւններ ստանալ Պ. Օլիվիէ Բէնի վրայօք, որոյ վիճակը գաղտնիք մ'է միշտ ։

Աւստրիացի հնագէտք ի Վերին Եգիպտոս, Լուքսոր, պեղումներ ընելով, երեւան ածեր են որձաքարէ (կրանիթ) հինգ չըքնաղ արձաններ, որք կ'ենթադրուի թէ Հըռամսէս Բ. փարաւոնը կը ներկայացնեն ։ Զորս վնասեալ են, բայց մին ամբողջ և անվթար մնացած է ։

Պապը Տըլինի Արքեպիսկոպոս կարգեց գՏոք. Ուօլշ, Իռլանտացի ազգասիրաց ընտրելին, անտես ընելով զայն ընտրելի որ կ'ենթադրուէր թէ կը պաշտպանուէր Անգլիական կառավարութեան կողմէ ։ Տոք. Ուօլշ Հռոմ կ'երթայ Արքեպիսկոպոսական պաշտաման հաստատումն ստանալու ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խառն ժողովը թէեւ ի նիստ հրաւիրեալ էր երէկ, սակայն Կրօն. Ժողովոյ չորս անդամք միայն, իսկ Քաղ. Ժողովոյ անդամներէն ո՛չ ոք ներկայ գտնուելով, չկրցաւ նիստ կազմել ։

Ուսումնական Խորհուրդն Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ հրաւիրեալ էր երէկ Խառն ժողովոյ ներկայանալ, Կրթական Օրինաց ծրագրին վրայ ինչ ինչ բացատրութիւններ տալու և Կեդրոնական Վարժարանի ուսմանց ծրագրի մասին առ Վարչութիւնն բրած դիտողութիւնները լուսաբանելու համար ։ Ուսումնական Խորհրդոյ անդամք անձամբ պատասխանած էին այս հրաւէրին, սակայն Խառն Ժողովոյ գումարումը տեղի չունենալուն համար, Ս. Պատրիարք Հօր ներկայացան և խնդրուած տեղեկութիւնները բերանացի կերպիւ տուին Ն. Սրբազնութեան ։

Սամաթիոյ եկեղեցւոյ շինութեան Մասնաժողովը՝ երկուշաբթի աւուր նոտին մէջ, որ, ինչպէս երէկ ծանուցինք, տեղի ունեցաւ ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, որոշեր է 1000 ոսկւոյ հանգանակութիւն մ'ընել մայրաքաղաքիս զանազան թաղերուն մէջ ։ Բացի սոյն հանգանակութենէն, ինչպէս նաեւ Մնակեանի կողմէ կտակեալ 500 ոսկիէն, նոյնպէս Մնակեանի ժառանգական խնդրոյն իրաւարար Մանուկեանի հաւաքած գումարէն, անցեալ տարի Սամաթիոյ մէջ հանգանակեալ 700 ոսկիէն, եկեղեցւոյ շինութեան մնացեալ ծախքը պիտի հոգայ Ցակոբեան Միքայէլ էֆէնտի որ պիտի նուիրէ մինչեւ 2,500 ոսկւոյ գումար մը ։

Կը յիշուի թէ Դաղատիոյ կուսակալութեան ներքեւ գտնուող Նալլը-խանի մէջ համաճարակ հրդեհ մը պատահեցաւ վերջերս, ուստից մեծապէս վնասուեցան մանաւանդ տեղւոյն հայ բնակիչք ։

Ս. Պատրիարք Հայրը խնդրը Բ. Դրան ուշադրութեան մատոյց թագրիրով մը և կայսերական կառավարութեան գթութիւնն հայցեց տարաբաղդ հրկիզելոց վիճակին վրայ ։

Պասրայի ազգ. ժողովոյ կողմէ ի Պատրիարքարան հասած պաշտօնագիր մը՝ յայտնելով թէ տեղւոյն եկեղեցւոյ գմբէթը վնասուած է և շինութեան համար հանգանակութեան մի ձեռնարկուած, կը խնդրէ որ մայրաքաղաքիս մէջ ալ հանգանակութիւն կատարելու արտօնութիւն տրուի ։ Խնդիրը Խառն ժողովոյ պիտի ներկայացուի ։

Տիգրանակերտի առաջնորդական ընտրելեաց համար Կրօնական ժողովոյ կողմէ պատրաստեալ ցանկին մէջ, զոր հրատարակեցինք երէկ, գրուած էր նաև Գեր. Հմայեակ եպիսկոպոսի անունը ։

Կը լսենք թէ Հմայեակ եպիսկոպոս գիր մ'ուղղելով առ Ս. Պատրիարք Հայրն, խնդրեր է որ իր անունը վերցուի ընտրելեաց ցանկէն, վասն զի, կ'ըսէ, անձնապէս տկար լինելով, անկարելի է իրեն ընդունիլ Տիգրանակերտի առաջնորդութեան պաշտօնն, եթէ ընտրուի ։

ՀԱՇՈՒԵՑՈՒՑ

ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍԻ ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿ. ՀԱՅՈՑ

Տուեալ ի Փետրվարի 27/11 Մարտի, 1885

ՄՈՒՏՔ

	Օսմ. ոսկի
Տոմսակներէ և հանգանակութենէ գոյացեալ հասոյթ	826 · 13
Նուէրք, որոց փոխարէն տոմսակ չէ տրուած	132 · 39
Հասոյթ օթեկաց	71 ·
Հասոյթ վիճակահանութեան	26 · 27
Օտարաբնակ Հայերէ նուէր	172 · 48
	1228 · 27

ԵԼՔ

Թատրոնի վարձք	37 ·
Նրաժիշտք	18 ·
Ելեքտրական լոյս	16 ·
Տպագրութիւն և թղթեղէնք	18 · 69
Թատրոնի զարդարանաց, կեղր. ծախուց; երթեւեկի, սաժամեայ պաշտօնէից և զանազանք	64 · 77
	154 · 46

ԶՈՒՏ ՀԱՍՈՅԹ

Պատրաստ գրամ Ընկերութեան յանձնուած	1004 · 94
Ապառիկք	68 · 87
	1228 · 27

Ի Դիմաց Կարգադիր Ցանձնախմբին

Ատենապետ	Ատենադպիր
ՍԵԳՊՈՒՀ ՄԱՔՍՈՒՏԵԱՆ	Մ. Հ. ՖՕՍԹԸՐ
Գանձապետ	Գանձապահ
Յ. Յ. ՆՈՐԱՏՈՒՆԿԵԱՆ	Մ. ԷՍԱԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պետական խորհրդոյ անդամ Գաբաթէօտորի փաշա, որ Դանուբի միջազգային Յանձնաժողովոյն մէջ օսմանեան պատուիրակի պաշտօնը կատարելէ յետոյ մայրաքաղաքս վերադարձած էր, ինչպէս նաև Սիւէզի ջրանցքին խորհրդոյն օսմ. պատուիրակ Հասան փաշա, իրենց պաշտօնին վերաբերեալ տեղեկագրերը մատուցին արտաքին գործոց նախարարութեան ։

Գերմանական դեսպան Պ. Ռատովից մայրաքաղաքէս մեկնելէ առաջ ազատանդաղորդ զոյգ մը կօճակ ընծայ ընդունեց Վեհ. Սուլթանէն ։

Բ. Դուռը շրջաբերական մ'ուղղելով օտար դեսպանատանց յայտներ է թէ կայս. կառավարութիւնն հարկ կ'զգայ քննութեան ենթարկել Եւրոպիոյ մէջ հրատարակեալ ամեն տեսակ, գիրք և առհասարակ ամեն հըրատարակութիւն որք թղթատարութեան միջոցաւ Թուրքիա կը ներմուծուին ծրարով ։ Հետեւաբար Բ. Դուռը կը խնդրէ որ դեսպանատունք հարկ եղած հրամանները տան մայրաքաղաքիս այլ և այլ օտար նամակատանց որպէս զի այս վերջինք թոյլ տան որ գըրաքննիչ պաշտօնեայք աչքէ անցունեն հասած գրքերն ու տետրակները զանոնք իրենց տէրերուն յանձնելէ առաջ ։

Կրթական Նախկին Նախարար Մունիֆ փաշա ծանրապէս հիւանդացած է ։ Վեհ. Սուլթանը՝ գնահատելով այդ բարձրաստիճան պաշտօնատարին՝ երկրին և օսմանեան գրականութեան մատուցած ծառայութիւնները, քանիցս մարդ ղրկած է տեղեկութիւն առնելու համար ։ Հինգ բժիշկ կը դարմանեն զն. վսեմութիւնն։ Տոքթ. Միւհլիկի վերջին ցուցակէն կ'երեւի թէ հիւանդութիւնը մտահոգութիւն պատճառելու երեւոյթ չընծայեր այլ եւս ։

Շուէտ–Նորվէկիոյ Օսկար թագաւորը Վ. ․․․․ պատուանշաններծայեց զինուորական բժիշկներէն Սէքալիերի պէյի, որ Զանաքքալէէն արքայազուն Շառլ իշխանին հետ մայրաքաղաքս եկած և դարմանած էր Նորին Բարձրութեան հիւանդութիւնն ։

Մատրիտի օսմանեան դեսպան Սէրմէթ պէյի կողմէ յուլիս 6 (ն. տ.) թուով Բ. Դրան ուղղեալ հեռագիր մը կը յայտնէ թէ յուլիս 1 էն 4 ամբողջ Սպանիոյ մէջ քոլերայէ բռնուեր են 5993 հոգի որոց 2766 ը մեռեր են ։

Սոուդութիւն կը գտնէ այն լուր զոր յիշատակեցինք անցեալները, թէ օսմանեան Հանրային Պարտուց վարչութեան տնօրէն Պ. Օպուանօ՝ Բէժիի տնօրէն անուանած է, իբր յաջորդ Պ. Լէնկի ։

Կ'ըսուի թէ Պ. Օպուանոյի ալ պիտի յաջորդէ Աղեքսանդրիոյ մաքսատան տնօրէն Պ. Շմիտ ։ Պ. Օպուանօ որ ժամանակէ մ'ի վեր Եւրոպա կը գտնուի, այսօր մայրաքաղաքս կ'սպասուի ։

Պետական Խորհուրդը նկատողութեան առած է Կրէտէի Ընդհանուր Ժողովոյ կողմէ վերջերս քուէարկեալ օրինական քանի մը ծրագրեր զորս կուսակալ Սավա փաշա մատուցած էր Բ. Դրան ։ Այս ծրագիրք ի վերջոյ Վեհ. Սուլթանին վաւերացման պիտի ենթարկին ։

Կը յիշուի թէ այդ ծրագրոց մէջ յիշուեցաւ տեղական մամլոյն ազատութեան վերաբերեալ օրէնք մը ։ Արդ, Կրէտէի վերջին թերթերը կը պատմեն թէ Սավա փաշա՝ որ ներկայ էր այդ խնդրոյն վիճաբանութեան, ի սկզբան յայտներ է թէ Ընդհանուր ժողովը ձեռնհաս չէ այս տեսակ ծրագիր մը քուէարկելու, սակայն տեսնելով որ քրիստոնեայ երեսփոխանք որոշած կերեւին իրենց խօսքը քալեցընելու, յայտարարեր է թէ կընդունի խնդրոյն վիճաբանութիւնը, պայմանաւ որ քըւէարկելի ծրագիրը նկատուի իբր կըզղւոյն օրէնքները փոփոխելու հանդամանք ունեցող ծրագիր մը և իբր այն՝ երեսփոխանաց երկու երրորդին քուէն հարկաւոր լինի ։ Այս սկզբունք ընդունուելով, իսլամ երեսփոխանք խըմբովին հակառակ քուէ տուեր են ներկայացեալ ծրագրոյն, որով պահանջուած մեծամասնութիւնը չէ գոյացեր և այս կերպով ծրագիրն ի բաց թողուեր է ։

Կը հաւաստեն թէ Հանրային Պարտուց վարչութեան և Բէժիի ընկերութեան միջեւ պայմանագիր մը կնքուեր է հետեւեալ հիմանց վրայ ․

Պարտուց վարչութիւնը կանխավճար մը պիտի քնէ Բէժիին, հաւասար երկու երրորդին այն վնասուն զոր այս վերջինը կրած է յունական ծխախոտին յԵգիպտոս ներմուծման պատճառաւ ։ Այս վնասը տարին 90,000 ոսկի կը հաշուի ։

Բէժին իր ստացած կանխավճարը պիտի հատուցանէ երբ զուտ հասոյթ ձեռք բերէ և իր բաժնեթղթոց 0/0 ին 5 տոկոսը վճարէ ։ Միանգամայն յանձն կ'առնու Բ. Դրան հետ բանակցութեան մտնել Եգիպտոս տարուած ծխախոտին վրայ գրուած օխա գլուխ 10 ղրուշի տուրքն 5 ղրուշի իջեցնելու համար և այս արտածութիւնը դիւրացնել ծխախոտի մեծ մթերանոցներ հաստատելով յԵգիպտոս ։

Դիտելի է որ Հանրային Պարտուց վարչութիւնն անցեալ տարւոյ նոյմէին եւս նմանօրինակ պայմանագրութիւն մը կնքած էր արդէն Բէժիին հետ ։ Միայն թէ այն ժամանակ պարզապէս իբր նուէր կը կը թողուր Բէժիին այն գումարներ զորս՝ ըստ նոր պայմանագրի, իբր կանխավճար կուտայ այժմ ։ Կայս. կառավարութիւնն ընդդիմացած էր առաջնոյն և յայտնի չէ թէ պիտի հաստատէ՞ նոր պայմանագիրը ։

Քանի մը շաբաթ առաջ ծանուցած էինք թէ Փիլիպէի մէջ իսլամ կին մը իր 13 տարեկան որդւոյն հետ Քրիստոնէութիւնն ընդուներ և Բամազանի առջի օրը մկրտուեր էին Պուլղար եկեղեցւոյն մէջ ։ Ուրվհետեւ ասոնք, ըստ սովորութեան, նախօրոք յանձնուած չէին տեղւոյն իմամին, և մկրտութեան միջոցին շատ լացած էին, Շէյխ–իւլ–իսլամ էֆէնտիի կողմէ եղած ազդարարութեամբ, տեղւոյն իշխանութեան ուղղեալ հրամանին վրայ յիշեալ կինն և որդին իսլամաց ժողովոյն յանձնուեր և իրենց նախկին կրօնն ընդուներ են ։

Կրէտէի յոյն մէտրապոլիտ Տ. Տիմոթէոսի նախագահութեամբ եկեղեցականաց ժողով մը գումարուեր է այս օրերս, կուսակալին հետ համաձայնութեամբ ճշդելու համար կղզւոյն չորս թեմերու վիճակաց սահմանն, համաձայն վարչական բաժանմանց ։

Ֆէնէրի Պատրիարքարանն իր հաւանութիւնն յայտնած է արդէն եպիսկոպոսական թեմերու բարենորոգման այս կարեւոր խնդրոյն ։

Երէկ Սելանիկէն ֆրանսական շոգենաւով մայրաքաղաքս հասաւ կայսերական 19րդ զօրաբանակի առաջին գունդի բժիշկ հազարապետ Տոքթ. Զէնօ էֆէնտի Մուրատեան ։

Արկիրօքասթրոյի նորընտիր կառավարիչ Հաշիմ փաշա իր պաշտօնատեղին կուղեւորի այսօր ։

Բոռնբենոս լրագիրը կ'իմանայ թէ Աթէնքի ազգային դրամատան պարգեւաւոր փոխառութեան վերջին վիճակահանութեան գլխաւոր թիւը (40,000 ֆրանք) շահեր է հանգուցեալ Եօրկիօս Զարիֆիի այրին ։ Յոյն թերթն յայտ կը յայտնէ թէ Տիկին Զարիֆի այդ գումարը պիտի նուիրէ բարեգործական հաստատութեանց և դպրոցներու ։

Այս օրերս Դաճիրէի մէջ տեսրակ մը հրատարակուեցաւ «Ծրագիր բարենորոգման արաբերէն, թուրքերէն և պարսկերէն տպագիր տառից» անուն։ Հեղինակը, Մէհմէտ Հասան էֆէնտի, կրկին նպատակ մ'առաջադրած է․ կարելի եղածին չափ դիւրացնել ձայնաւոր տառից տպագրութիւնն, և բաղաձայնից միացման ձեւերը բառնալով, իւրաքանչիւր բաղաձայնի միակ ձեւ մը տալ, փոխանակ այն բազմազան ձեւերուն զորս կաանուն այժմ։

Մէհմէտ Հասան էֆէնտիի առաջարկը շատ մը խնդիրներ կը յարուցանէ որք մամլոյ միջոցաւ միայն կրնան լուծուիլ ։

Ի պաշտօնէ կազմեալ յանձնախմբի մը մէջ՝ որոյ անդամակցելու են արաբական լեզուի քաջահմուտ անձինք, պէտք է վիճաբանութեան դրուի և քննուի այս ծրագիր, և եթէ գործադրելի նկատուի, այնքան անուրանալի են իր օգուտներ, որ անշուշտ պիտի գործադրուի բոլոր իսլամ երկիրներու մէջ ։

Բաղաձայնից բազմազան ձեւերու ջնջմամբ՝ Հասան էֆէնտի արաբերէն տպագրութեան համար հարկաւոր եղող տառերն 900 էն 28 ի կ'իջեցունէ ։ Այս կերպով, թէ՛ տպագրական տառից խնայողութիւն պիտի լինի և թէ՛ վիմագրութիւնն եւս պիտի կրնայ գիւրանալ ։

Ծովային տեղակալ Իսքանտէր Լուտֆի էֆէնտի Լոնտրայի օսմանեան դեսպանատան զինուորական կցորդ անուանած լինելով, իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ ։

Փիլիպէի Հէլլ լրագրոյն մէջ կը կարդանք ․

«Իլիա Գորթէֆ անուն անձն, որ յայտարարութիւններ ցրուելով Պուլղարներն յապստամբութիւն գրգռած լինելու ամբաստանութեամբ բանտարկուած էր, այս օրերս ազատ թողուեցաւ ․

«Իլիա Գորթէֆի բանտէն արձակուած գիշերն Պուլղարաց խուռն բազմութիւն մը փողոցները շրջելով, «կեցցէ Մակեդոնիա, կեցցէ Գորթէֆ» աղաղակեցին ։

Դաճիրէէն կը գրեն թէ Նեղոս գետը Տոնկոլայի կողմերն սկսած է բարձրանալ․ ամսոյս 10 էն ի վեր այդ մակընթացութիւնք 6 ոտք բարձրութեան հասած է ։

Դիտուած է անշուշտ թէ գաղթականաց պատրաստած սպիտակ և նուրբ կերպասէ զգեստներն երկու տարիէ ի վեր կը տեսնուին մայրաքաղաքիս մէջ, բայց այդ սովորութիւնն ընդհանրացած չէր․ այս տարի գոհութեամբ կը տեսնուի որ այդ տեսակ ածան կերպասներէ հագուստ չինելը մայրաքաղաքիս մեծ նորաձեւութեանց կարգն անցած լինելով ո՛չ միայն քրիստոնեայ այլ և իսլամ կանայք իսկ սկսած են գործածել զայն ։ Ուրվհետեւ այդ նորաձեւութիւնը բաւական անկում մը յառաջ բերած է հօս եւրոպական կերպասներու վաճառման, և սկսած է այդ կերպասներէն աժնդին քանակութեամբ ղրկուիլ նոյն իսկ յԵւրոպա, կ'ըսուի թէ Եւրոպայի տարագործարանաց գործակալք փութացած են անոնց քանի մը տեսակ օրինակները ղրկել յԵւրոպա և ապսպրել որ անոնց յար և նման չինուի և ղրկուի ի Թուրքիա ։

«Մենք որ ամեն ատեն եւրոպական արհեստից յաղթութեանց վրայ կը տրտմէինք, կ'ըսէ Թէքէթմիւ Հաքիքաթ, գոնէ պահ մը կրնանք ուրախանալ մեր այս ժամանակաւոր յաղթութեան վըրայ» ։

Բերայի Գալեոնճու Գուլլուղու Թաղին պահականոցն որ մեծ հրդեհէն ի վեր կիսաւեր և լքեալ վիճակի մէջ էր, այս օրերս սկսած է վերաշինուիլ ։ Այդ պահականոցի վերաշինութիւնը գոհութեան արժանի է, վասն զի ինչպէս յայտնի է, կարեւոր դիրք մ'ունի, Թարլաբաշըի, Տոլապ–տէրէսիի և Գալեոնճու թաղերու կեդրոնը գտնուելով ։

Արաբական Ալ ․․․ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ եգիպտական կառավարութիւնն որոշեր է 1000 ոսկւոյ վարձատրութիւն մը տալ Մուսթաֆա Խավէր փաշային, այն ծառայութեանց համար զորս մատուցած էր Տոնկոլան կառավարած ժամանակը ։ Մուսթաֆա փաշա մօտերս ճանրայ կ'ելնէ Մէքքէ ուխտի երթալու համար ։

Հաչակաւոր աւազակապետ Քարթան Անտրէայի նախնական քննութիւնն աւարտած է վերջնապէս ։ Կը յիշուի թէ անցեալ տարի Այտընի գաւառին մէջ Լիւլյաքոս անուն աւազակապետ մը ձերբակալուելով Իզմիրի մէջ դատուեցաւ իբր Քարթան Անտրէա, և վերջէն Պիրէոսի իշխանութիւնք ալ ձերբակալեցին ուրիշ Քարթան Անտրէա մը ։ Այս դատին վերաբերեալ թուղթերն Աթէնքէն ղրկուած են օսմանեան Դատական գործոց նախարարութեան որ զանոնք թարգմանել տալով Իզմիրի դատարանին ղրկած է, որպէս զի սա կարենայ ճշդել թէ ո՞րն է բուն Քարթան Անտրէան որ երկար ժամանակ Այտընի և Իզմիրի գաւառաց ահաւուրքն եղած էր ։

Կ'ըսուի թէ Ֆէնէր–Պաղչէի կողմ ալ քանի մը այգիներու մէջ որթաձաձի երեւան ելեր է։

Սպարապետի Դրան եւ Կրթական Նախարարութեան պաշտօնէից մէկ մէկ ամսական վճարուեցաւ երկու օր առաջ ։

Րոպէրթեան վարժարանի տնօրէն Տոքթ. Վաշպըրն Պուլղարիա գնաց տիկնոջն հետ ։

Կը յիշուի թէ ժամանակէ մ'ի վեր խընդիր կայ չոգենաւային ընկերութեանց եւ Ղալաթիոյ ցականաւաց (մաւնա) տէրերուն միջեւ և այս վերջինք բռնութեամբ գրաւած էին առաջնոց ցականաւերն ․․․ որոց ․․․ չոգենաւային ընկերութիւնք ցամաք կը փոխադրէին իրենց չոգենաւուց ապրանքները ։

Ղալաթիոյ ոստիկանապետ Սիւլէյման պէյ նախընթաց օրը խումբ մը ոստիկաններով Քալըփօթ–Եէրի երթալով բարձրագոյն հրամանաւ ձերբակալեց 14ի չափ նաւավարներ որոց հարկաւոր ընկերներն համախմբուելով ուզեցին դիմադրել ոստիկանութեան ։ Սակայն Սիւլէյման պէյ յաջողեցաւ ձերբակալեալները Վոյվոտայի պահականոցն եւ անտի ոստիկանութեան կեդրոնական բանտը տանիլ։ Գրաւեալ ցականաւք իրենց տէրերուն պիտի յանձնուին ։

Փիլիպէի Հէլլ լրագրոյն մէջ կը կարդանք ․

«Ժամանակին ծանուցած էինք թէ Բուլմանիոյ մէջ թաղուած Բաքոֆսկի անուն անձնուէր պալղարի մը ոսկորներն իր գերեզմանէն հանուելով Սոֆիա բերուած էին ։

«Նարօտնի Կլաս պուլղար թերթն այդ հայրենասէրի յատկութիւնները թուած պահուն կ'ըսէ թէ Բաքովսքի դրգախտութեան և ճարտարախօսութեան մէջ աւելի քաջ էր քան զԿավրիէլ Քրիսթովիչ փաշա, որ նշանաւոր պուլղար մ'է, հայրենասիրութեամբ գերազանց էր քան զՆիոֆիտ, և սպառնամբութեամբ գեր ի վեր քան զՄամարչօֆ աւազակապետն ։»

Անցեալ շաբթու Էնկիւրիի մէջ սոսկալի մրրիկ մը պատահելով, 300ի մօտ տուներ կործաներ են ։

Կ. Պոլսոյ աւստրիական դեսպանատան Թարգման Պ. Միւլլէր այս առաւօտ Փիլիպէ կուղեւորի, տեղւոյն հիւպատոսարանի գործերը վարելու համար ցգալուստ հիւպատոս Պ. Բիօժալսքիի որ Վիէննա կուղեւորի անձնական փատարողջութիւնը դարմանելու համար ։

Սէնթոսըլ լրագիրը «Միջազգային ամուսնութիւն մը» խորագրին ներքեւ հետեւեալը կը պատմէ որ տեղի ունեցեր է յԱդրիանուպոլիս ։

Հեռագրատան մէջ պաշտօն ունեցող կաթոլիկ երիտասարդ մը սիրահարուած էր հայ օրիորդի մը և կ'երեւի թէ իր սիրոյն սաստկութենէն չէր կրնար սպասել որ եկեղեցւոյ տրամադրած ձեւակերպութիւնք կատարուէին իր հարսանեաց համար․ ուստի դիմեց պուլղար քահանայի մը որ յանձն առաւ պսակը կատարել, առանց որ և է ձեւակերպութեան, այլ ստանալով բնականաբար—մէկ մեճիտի ։

Անգամ մը որ քահանայն գտնուած էր, հարկ էր կնքահայր մ'ալ ճարել ։ Մեծ անձկութեան մէջ էին, վասն զի երկու ամոլք չէին ճանչնար մէկն որ այդ փափուկ պաշտօնն յանձն առնուր ։ Բաջախտ հրեայ մը կարեկցելով երիտասարդաց յուսահատ վիճակին, դիւրազնեաբար յանձն առաւ կատարել այն դերը զոր կատարող չէր գտնուեր ։ Այս կերպով լատին կաթոլիկ մը ամուսնացաւ հայ լուսաւորչական աղջկան մը հետ, պուլղար քահանայի մը ձեռամբ և սպանիացի հրէի մը կնքահայրութեամբ ։

Զենք գիտեր թէ, կըսէ Սէնթոսըլ, ինչ կրօնքի պիտի պատկանի այս միջազգային և բազմակրօն միութենէն ծնելիք զաւակը ։

Այս օրերս Քավալլարիի մէջ (Հանեա) հետեւեալ սրտաճմլիկ դէպքը տեղի ունեցեր է ․

Եօթն աւազակներ՝ որք ցարդ գտնուած չեն, տեղւոյն հարուստ բնակիչներէն Պ. Եուսիֆայի տունը կը մտնեն բռնութեամբ, սանդուխին վրայ կը պատահին տան տիրուհւոյն որ կ'սկսի աղաղակել, ուստի վերի յարկը կը վանեն զայն ։ Պ. Եուսիֆա կնոջը ճիչերը լսելով, րէվոլվերի քանի մը հարուած կը պարպէ դրացիներուն խմաց տալու համար, սակայն աւազակները կարծելով թէ իրենց կ'սպառնար վրան կը յարձակին և անկենդան գետին կը փռեն զայն ։

Ապա, կահ կարասիները կոտրելով, շատ մը թանկագին նիւթեր կը կողոպտեն և տան տիրուհին առեւանգելով, բռնութեամբ կը տանին մինչեւ Մաչիա կոչուած տեղն, ուր գթալով վերջապէս անոր արցունքներուն և պաղատանաց, և գուցէ չյուսալով փրկանք ստանալ, կ'արձակեն զայն ։

Խեղճ կինը տուն դառնալով իր ձեռօք կը լուայ ամուսնոյն դիակն և պատանքը կը պատրաստէ իր ամենէն ճոխ շրջազգեստով, իր գեղեցիկ մազերը կտրելով դագաղին մէջ կը դնէ, իբր նշան մ'իր ամուսնական ջերմ սիրոյն ։

ՀՐԱՆՏ ԱՍԱՏՈՒՐ ԵՒ ՌԷԺԱՅԻ ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ ՓԱՍՏԱԲԱՆՔ

Հրանտ Ասատուր Բարիզի իրաւագիտական համալսարանէն եւ Ռէժայի Յովսէփեան մայրաքաղաքիս իրաւագիտական վարժարանէն վկայեալք, ընկերացած եւ հաստատուած են ի Ղալաթիա, ՀԱԼԱՃԵԱՆ-ԽԱՆ, 22 եւ 23 թիւ սենեակներն, եւ պատրաստ են ստանձնել Առեւտրական, Քաղաքային եւ Պատժական դատերու փոխանորդութիւնն ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

(Այս առաւօտ)

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԱՆՆԱՄ

Փարիզ, 7 յուլիս․

Քուրսի զօրավարին մէկ հեռագիրը կը ծանուցանէ թէ Աննամի թագաւորութեան խնամակալը ցաւ յայտնած է ի մասին այն յարձակման զոր Ֆրանսայի զօրքերը կրեցին և թէ ինք խնամակալին հետ միաձայնութեամբ կ'աշխատի ։ Խնամակալին մէկ յայտարարութիւնը կը հրաւիրէ զԱննամացիս հանդարտ մնալ ։

Պ. Ալպէր Պուրէ, որ երբեմն Ֆրանսայի դեսպան եղած է ի Չին, Քոբենհակի դեսպան անուանեցաւ ։

ՀՆԴԱԽՏՆ ՅՍՊԱՆԻԱ

Մատրիտ, 7 յուլիս․

Հնդախտէ բռնուողներու թիւն է այսօր 1700, որոց 700 ն մեռան ։ Մեռնողներու թիւն ամենէն շատ է Վալէնչիոյ և Մուրչիոյ նահանգաց մէջ ։

ՏՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 27 Յունիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	(պանքայի)	111 1/4
3 » »	(վաճառկնի)	110 7/8
» » Բարիզի »	(պանքայի)	22 72 1/2
» » »	(վաճառկնի)	22 80

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քոնսօլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց․	(Միաց. D. Սէրի)	17 36
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	17 37
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	17 38
Բարձրագոյն գին	»	17 38 1/2
Նուաստագոյն »	»	17 38
Կէս օրին		17 38 1/2

Փոխառութիւն 1858) 1862)	A. Սէրի Գ. կ. Ա. Ռ.	32
» 1860) 1863) 1872)	B. » Գ. կ. » »	18
» 1865) 1869) 1873)	C. » Գ. » Ռ.	17 36

Իւնիֆիէ եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	72 15
Այս առաւօտ բացուեցաւ Գ. կ․	72 7 1/2
Կէս օրին	72 7 1/2

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Օսմ. Թէ Ժէնէրալ	Գ. կ.	Անգլ. Լր.	3 13
Քրէտի Ժէնէրալ	» »	Օսմ. »	6 26
Պանք տը Գոնսդ	» »	» »	4 17
Սօս. Ժընէ Լ վալէօր	» »	» »	3 13
Թրամվէյ	» »	» »	290
Րումէլիի երկաթուղի		Ֆր.	42 25
Օպլիկասիոն տը Բրիօրիթէ		»	—
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի		»	60

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ. ...	100
10 Ֆրանքնոց	» ...	87 37
Անգլիական ոսկի	» ...	110 25
Րօլ Իմփէրիալ	» ...	90 14
Քրիմէց	» ...	51 15
Օսմ. Թղթադրամ	» ...	8 93
» արծաթ	» ...	89 30
Ֆիօրին	» ...	9
Մէճ. արծ. (տարբ.)	» ...	108 2
Մեծնոց	» ...	103
Հինգնոց	» ...	102 30
Մէթալիք	» ...	98 30
Պզինձ	» ...	—
Թղթադրամ	» ...	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտրա, 8 Յուլիս, ժամ 5 վայր. 45 երեկոյ

Անգլ. քոնսօլիտէ			99 11/16
Օսմ. »	Սէրի Գ.	բացուեցաւ	16 1/4
» »	»	գոցուեցաւ	16 5/16
» »	» Ա.		31 7/8

» » » Բ.	48
» » » Գ.	46 3/8
Օթոման 1871	67 3/8
փոխառութիւն 1877	80 3/4
Գանք Օթոման ... գուբոն կտրած	10 7/8
Ռուսական փոխառ. 1873	92 3/4
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիէ)	64 7/8
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)	86 3/8
Տայրա Սանիէ	62 1/4
Տօմանիալ (փոխառ. Րօչիլտ)	83 3/4
Հնդկաստանի պարտաթուղթ 4%...	— —
փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	— —
Վիէննա, 8 Յուլիս, ժամ 4 երեկոյ	
փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	124 80
Օսմանեան երկաթուղի	20 50
Բարիզ, 8 Յուլիս, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ	
Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	119 22 1/2
» » 3 %	80 90
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ. բացուեցաւ	16 40
» » » գոցուեցաւ	16 40
» » Սէրի Բ.	48
» » Գ.	16 20
Օսմանեան երկաթուղի	41 75
» Րէժիի բաժնեթուղթք	—
Գանք Օթոման	525
Գրէտի Լիոնէ	536 25
» Ֆօնսիէ	1323 75
Բաժնետամ Լիոնի	1245
Սուէզի ջրանցք	2067 50
Ռուսական 5% 1877 ի	97 3/4
Իտալական Ռանթ	95 40
Եգիպտական միացեալ	327 50
Սպանիական (արտաքին)	58 3/8
Բրիօրիթէ թիւրք	389 37 1/2
5% Հելլէնական	324 37 1/2
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 18

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ ՔԱՂՈՒԱԾ

ԿԱՐԻՆ

Յուլիս 16.—Ամսոյս 10 ին տեղւոյս Գեր. Առաջնորդ Հայրը մեկնեցաւ քաղաքէս յայցելութիւն յարակցեալ վիճակացն Դերջանու և Կեղւոյ, և մէկ ամէն վերադառնալով, վարժարանական քննութեանց ներկայ գտնուելէ զկնի, պիտի այցելէ նաեւ միւս վիճակները: Կը լսենք թէ Երզնկայէն յատուկ պատգամաւորութիւն մը պիտի երնէ ընդ առաջ Նորին Սրբազնութեան և հրաւիրէ զինքը Երզնկայի ալ այցելութիւն մը տալու: Եթէ ստոյգ է այս, Հայր Օրմանեան հարկաւ պիտի պարտաւորուի չմերժել Երզնացւոյն այս պատուաբեր հրաւէրը և այս պատճառաւ մէկ քանի օր ալ երկարաձգել իր ուղեւորութեան համար որոշած պայմանաժամը:

—Վանեցի ազգայիններէն Կարապետ աղա Նաթանեան անցեալ կիւրակէ երեկոյեան (9 յունիս) ոստիկանի մը հսկողութեան ներքեւ հասաւ քաղաքս, և երկրորդ աւուր առաւօտուն բանտ տարուեցաւ, ուր երկու օր մնալէն վերջը երաշխաւորութեամբ ազատ թողուեցաւ, և կ'ըսուի թէ Պայրամէն վերջը Պոլիս պիտի ղրկուի: Նաթանեանի աքսորին ստոյգ պատճառը անծանօթ է տակաւին. սակայն ընդհանուր կարծիքն այս է թէ նա Վանի եկեղեցեաց մէջ Էջմիածնի անուան յիշատակութեան առթիւ խռովութիւն հանողներուն գլխաւորն եղած և թէ այս պատճառաւ բարձրագոյն հրամանով աքսորման դատապարտուած է:

—Կարնեցի Տէր Մելքիսեդեկ Քահանայի մահը զոր կարդացինք Արեւելքի 427 թուոյն մէջ, մեծ ցաւ պատճառեց աստ ամէն ողջամիտ անձանց:

ԱՆՎԷՐՍԱՅԻ

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍՆ

Դ.

Ռուսական բաժանումն եւ ռուսական ճարտարութեանց կարեւոր ճիւղերու բացակայութիւնը.—Ցուցահանդէսի մէջ Մոսկուա միայն պահպանած է Ռուսաց ճարտարութեան պատիւն.—Ռուսական բաժանումը ի՛նչ ազդեցութիւն բրած է Ռուսաց եւ միւս ազգաց վրայ.—Պելճիացւոց վարմունքն Ռուսաց նկատմամբ.—Քանի մը խօսք Անվէրսի եղանակին վրայ.—Ռուսական բաժնի գեղարուեստից ճիւղի բացումը.—Քանդակագործութեան եւ ճարտարապետութեան բացակայութիւնը:

Ռուսիա որ իւր տարածութեամբ, բնակչաց թիւով, զինուորական զօրութեամբ աշխարհի առաջնակարգ տէրութիւններէ մին կը համարուի, հետաքրքրական է գիտնալ թէ ինչպէս ներկայացուցած է իւր ճարտարութիւնը համաշխարհային դատաստանի մը առաջ:

Առանց երկարաբանութեան կարելի է ըսել թէ ռուսական բաժանումը բոլորովին զուրկ է ճարտարութեան եւ տարազագործութեան ամենակարեւոր ճիւղերէն:

Ռուս մասնակցողներն նիւթապէս եւ բարոյապէս յոյժ աղքատ կը հանդիսանան եւ ընդ ամենն հազիւ 170ի հոգիի կը հասնին, այսինքն շուրջ 17 1/2 անգամ աւելի սակաւաթիւ քան պելճիացի մասնակցողներն, եւ 12 2/17 անգամ աւելի սակաւաթիւ քան Ֆրանսացի մասնակցողները: Ռուսիոյ սոյն 170 մասնակցողներու մէջ կը հաշուին եւ նոքա, որք բերած են ցուցահանդէսն քանի մը հաբիւր գլանիկ եւ քանի մը տասնեակ սրբուակ օղի: Ռուսիոյ ճարտարութեան պատիւն մի միայն Մոսկուացիք պահպանած են, այսինքն Մոսկուայի եւ անոր շրջակայից գործարանատէրերը: Ռուսական բաժանման մէջ տարազագործութեան ճիւղը միայն լաւագոյն է, որ կը ներկայացնէ մետաքսի բանուածներ, թաւիշ, զանազան չիթեր, հէքիմէ ընտիր տեսակներ: Անդ այցելուն կը տեսնէ ահագին մեծութեամբ պահարաններ միապաղաղ ապակիի պատերով, որոց մէջէն կ'երեւին թաւիշի երկայն եւ թանկագին կտորներ ծիածանի եօթն գոյներով. ասկէ քիչ մը հեռուն կը բարձրանան գեղեցիկ պորմեր ու վրաններ լի թաւիշի եւ մետաքսի ընտիր տեսակներով: Ռուսական բաժանումն իւր արտաքին զարդարանքն եւս Մոսկուայի գործարանատէրերուն կը պարտի, որովհետեւ գլխաւորապէս նոքա իրենց թանկագին չիթերով, մետաքսներով եւ թաւիշներով զարդարած են ցուցահանդէսի բոլոր պատերը, սիւները և միջնորմները:

Մոսկուայէն յետոյ շատ թէ քիչ նշանաւոր տեղ կը գրաւեն Բեդրսպուրկի գործարանատէրց արտադրութիւններն, որք նոյնպէս տարազագործութեան վերաբերեալ նիւթեր կը պարունակեն:

Ռուսական բաժանման մէջ իւր բացակայութեամբ կը փայլի մեքենագործութիւնն եւ այլ այսպիսի կարեւորագոյն հընարագիտութեանց ճիւղերը: Եւ եթէ Մոսկուա քիչ մը փայլած է տարազագործութեան ճիւղին մէջ, մեծ բան մը չէ, որովհետեւ «մէկ ծիծեռնակով գարուն չի լինիր» կըսէ ռուսական առածը: Այցելուներն երբ կը դիտեն Տանիմարքայի, Սպանիայի եւ Փորթուկալի բաժանումներն եւ կուգան տեսնել ռուսական բաժանումն, յոյժ պաղ ազդեցութեան տակ կիյնան նկատելով որ Ռուսներն համաշխարհային ցուցահանդէսի մը մէջ Եւրոպայի ամենափոքր տէրութիւններէն իսկ ստոր աստիճանի վրայ կեցած են եւ այնուհետեւ ամէն ջոք կ'սկսի նայիլ Ռուսաց որպէս վայրենիներու վրայ:

Ռուսական բաժանման մէջ յուսալի է որ գեղարուեստից ճիւղը լաւագոյն վիճակ մը կ'ունենայ, որովհետեւ Բեդրսպուրկի գեղարուեստից ճեմարանն ամէն հոգ տարած է զայն կատարեալ ցուցնելու:

Անվէրսի համաշխարհային ցուցահանդէսի մասնախումբը նկատելով ռուսական բաժանումի թերութիւնները, մինչեւ այժմ ատկաւին կ'ընդունի Ռուսիայէն բերուած նորանոր արտադրութիւններ, թէեւ նիւթեր ընդունիլն արդէն դադրած է միւս բոլոր տէրութեանց համար: Այս առթիւ Ռուսերն եւ ռուսական մամուլը մեծ գոհունակութիւն կը յայտնեն Պելճիոյ կառավարութեան եւ կարգադիր մասնախմբին:

Սոյն կարգադիր մասնախմբի վարմունքն ո՛չ միայն ռուսաց այլ ամբողջ Եւրոպայի մէջ գոհունակութիւն պատճառած է: Նա մեծամեծ յարգանքներ կը մատուցանէ լրագրաց թղթակիցներուն, նշանաւոր դեսպաններուն և այլ երեւելի այցելուներուն: Այսպէս օրինակի համար Նուագահանդէս մը տուաւ ի պատիւ աշխարհահռչակ Նուագայարդար և դերասան Ֆրանձ Լիսթի որ եկած էր այցելել ցուցահանդէսն. մուտքի տոմսակները մին միւսի ձեռքէն կը յափշտակէին, իսկ մամուլի ներկայացուցիչներն զերծ էին այս տանջանքներն կրելէ, և առանց դժուարութեան իրաւունք ունէին ներս մտնել տեսնուելու աշխարհի բոլոր տէրութեանց և ազգայնութեանց ներկայացուցչաց հետ, այն արդարեւ եզական ներկայացման մէջ որ տրուեցաւ ի պատիւ ծերունի մեծ դերասանին:

Աւելորդ չէ աստ քանի մը խօսք ըսել Անվէրսի եղանակի վրայ:

Քանի որ Անվէրս Եւրոպայի առեւտրական գլխաւոր կէտերէն մին կը համարուի, յարմար է համաշխարհային ցուցահանդէսի համար, թէեւ ամբողջ Պելճիա կլիմայի կողմէ մեծ անյարմարութիւններ ունի, հիւսիսէն և Ատլանտեան Ովկիանոսէն խոնաւ հովեր կը փչեն Պելճիոյ վրայ, այս պատճառաւ օդը միշտ լի է ջրային գոլորշիներով, և անձրեւային օրերը բազմաթիւ են տարուան մէջ: Պելճիացիք պայծառ օրեր գրեթէ բնաւ չեն տեսներ: Ըստ դիտնական Քէթլէի, մի տարուան մէջ 12 անամպ օրեր միայն կը լինին: Այնքան է որ կլիմայական այսպիսի յատկութիւններն երբեք չեն նպաստեր ցուցահանդէս այցելելու. սակայն տեղւոյն բնակիչներն այնքան վարժուած են անձրեւի, որ ամենայորդահոս հեղեղին իսկ կանայք կը կատարեն իրենց զբօսանքն հովանոցով, որ այն տեղի արանց, կանանց և մանկանց արդուզարդի կարեւորագոյն մասը կը կազմէ:

Ամսոյս 21ին վերջապէս բացուեցաւ Ռուսիոյ գեղարուեստական և արուեստագիտական բաժանումն, որ նոյնքան աղքատ և չնչին է որքան ճարտարութեան և տարազագործութեան բաժանումը. կան միայն քանի մը գեղեցիկ նկարներ որք ընտիր կերպով ներկայացնեն ռուսական կեանքը: Ամենէն աւելի աչքի կը զարնէ հռչակաւոր ռուս նըկարիչ Մակովսկիի ահագին նկար մը—ազնուականի հարսանեաց խնճոյքը: Կը պատկերէ առատօրէն պատրաստուած սեղան մ'որ շուրջը նստած են ազնուականներն ու նոցա կիներն, իսկ առաջին տեղը նստած են հարսն ու փեսան: Ըստ ռուսական հին սովորութեան հարսն իւր փեսային մեղր կամ գինի կը մատուցանէ, վերջինն ալ պարտաւոր է հարսէն համբոյր մ'ուզել: Ահա այս տեսարանին այս վայրկեանը նըկարած է Մակովսկի: Սեղանի շուրջը նըստողներն իրենց հայեացք դարձուցած են նորահարսի վրայ, որ կ'ամչէ համբուրել իւր փեսան բոլոր մարդոց ներկայութեան: Հարսն անորոշ կացութեան մէջ կը մնայ. իւր վրայ ուղղուած հարիւրաւոր հայեացքներէն շփոթուած է. իսկ ամուսինը իւր դեղուհւոյն քաղցր համբոյրին կ'սպասէ: Հարսին մայրը, ծառած, խօսք մը կը շշնջէ աղջկան ականջին, թերեւս քաջալերելով որ կատարէ իւր պարտքը—համբոյրը: Աչքի կը զարնէին բազմաթիւ այլ նկարներ եւս, որք ոչ նուազ կը գրաւեն հանդիսականներու ուշն:

Սակայն Ռուսիա միւս տէրութեանց համեմատութեամբ գեղարուեստից կողմէ գրեթէ ստոր աստիճանի վրայ կը գտնուի:

Այս ամենուն վրայ ալ անհրաժեշտ է աւելցնել որ Ռուսք Անվէրսի ցուցահանդէսին մէջ քանդակագործութեան և ճարտարապետութեան ճիւղերը չունին բնաւ: Պատճառն այն է որ այդ երկու արուեստներն այնքան յետին կացութեան մէջ են ի Ռուսիա որ Բեդրսպուրկի արուեստից ակադեմիան համարձակած չէ իւր խակ արտադրութիւնները համաշխարհային ցուցահանդէսի մը մէջ հրապարակ հանել:

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

« ԱՐԵՒԵԼՔ » Ի

Ռուսիայէն կը գրեն մեզ.

Այն ընդհանուր յուզմունքն որ վերջին ամիսներում կրեցին Եւրոպա և Ասիայի մեծ մասը, հիւսիսային հըսկայի արած մի նոր քայլից, անտեղի չէր: Վերջին Ռուսաց կայսրներից իւրաքանչիւրն իւր հերթում ընդարձակելով տէրութեան սահմանները, միշտ յառաջ են խաղացել Ասիայի խորքերը: Նոցա ամեն մի քայլի հետ կապուած են եղել շատ և շատ փոքրիկ ազգութիւնների ճակատագրեր: Զանազան խարուսիկ երեւոյթներից յափշտակուած, այդ ազգութիւններից մի քանիսը նոյն իսկ իրենք յանձնել իրենց հիւսիսի աշխարհակալութեան, այն ժամանակ միայն իրենց սխալն զգալով, երբ այլ եւ հզօր արծուի հուժկու ճիրանները կաշկանդելով նոցա խրուել էին մինչեւ ոսկրները: Շատ ո՛չ...: Բայց և այնպէս հսկան քայլումէ օրէ օր. նա չկանգնեց, տխրած ազգերին ամեն կերպ աշխատելով կատարելապէս ռուսացնելու. ամեն ինչ քնուրոյն ազգային յառաջդիմական միջոցներից զրկելով նրանց, նաեւ այնպէս հեռու անծանօթ Արեւելքում թող է փչում չատերի աչքում: Կաքաւ որսալու ժամանակ որսորդները մի սովորութիւն ունին. Նրանք սկզբից երփներանգ գոյներով մի վարագոյր կախ են տալիս մօտիկ տեղում. կաքաւները հրապուրուելով այդ գեղեցիկ գոյներից մօտենում են խմբովին վարագուրին, և բաւական է որ մօտեցան, այլ եւ ամեն ինչ վերջացած է, մնացածը հրացանի գործն է: Այդպիսի վարագոյրներ Ռուսաստան սովորութիւն ունի կախ տալու արեւելեան տաք ազգերի երեւակայութեան առաջ. Նա այդ վարագոյրներով խաբեց Հայերին և նրանց հետ շատ ազգութիւնների: Պարսից թեթեւ լծից ազատուելով, Հայերը ծիծաղերես պարզեցին իրենց թեւերը հիւսիսային կառավարութեան, և նա էլ փոխադարձաբար խնդումով փաթաթեց նոցա ձեռքերին ծաղիկներով պատած երկաթէ շղթան: Ծաղիկները թափուեցան, իսկ երկաթէ շըղթան օրէ օր ծանրացաւ, ժանդոտեցաւ և... և վերջապէս բերեց այս օրին հասցրեց:

Ռուսական գոյնզգոյն վարագուրից վերջին խաբուողները Խիվացիք ու Բուխարացիք էին. ինքնակամ նոքա եւս յանձնեցին իրենց անկախութիւնը ռուս պոլիցիային: Սխալուեցա՞ն.—չգիտեմ. խաբուեցա՞ն—դա ապագայի, դա պատմութեան գործն է. բայց այդպիսով միայն ահագին տեղ տուին հիւսիսային հսկայի մի նոր քայլին: Սահմանը օրէ օր մօտեցաւ Հնդկաստանին. մի քայլ էլ, և ահա տարիներով երազած այդ փառաւոր երկրի եզերքում պիտի շողար ռուս սուինը. բայց անգլիական յովազը բնած չէր. Նա մռընչեց «Բաւական է այլ եւս», և նրա հուժկու ձայնը ամբողջ երկրագունդը թնդացրեց:

Ասում են պատերազմ կը լինի: Որքա՛ն հեշտ բառ արտասանելու համար. բայց պատերազմը երկու ահեղ կայսրութեանց մէջ զարհուրելի մի բան է. Նա ընդարձակուելով կարող էր ամբողջ Եւրոպան տակն ու վրայ անել. Նա տարածուելով, շատ փոքրիկ ազգութիւններ ոտնակոխ կարող էին ոչընչանալ. սոսկալի պատահարներ, որոնք միշտ անխուսափելի հետեւանքներ են այդպիսի մեծ պատերազմների:

Բարեբաղդաբար թէ դժբաղդաբար, չգիտեմ, բայց և այնպէս վերջին հեռագրերը աւետում էին խաղաղութեան անկասկած լինելը. ուրեմն թողենք այդ խնդիրը. և դարձնենք ուշադրութիւն ուրիշ կողմ:

Երբ ռուսական աշխարհակալութիւնը տիրապետեց բռնութեամբ շատ և շատ ազգութիւնների, և արիւնով ողողած նոցա երկրից սկսեց տէրութեան համար զինուորներ հաւաքել, երբ ռուս անհոգի աստիճանաւորների, պաշտօնատարների ճնշումները օրէ օր սկսեցին աւելանալ և տարածուել մինչեւ զինուորական շրջանը, այդ ժամանակից արդէն յեղափոխական քոլերան բուն դրեց նաեւ այդ պատմական մոլեռանդ թագաւորապաշտների—ռուս զինուորների մէջ: Վերջին տարիներում երեւան են գալիս այնպիսի դէպքեր Ռուսաց զինուորական շրջաններում, որոնք անկասկած ահագին աղմուկներ կը բարձրացնէին լուսաւոր աշխարհում եթէ նոքա միշտ դատապարտուած չը լինէին հրապարակ չհանուելու: Մի՞թէ չէ յիշում այն մեծ գործը որ Պետերբուրգի դատարանը մի տարի առաջ քննում էր. բայց անցնենք այդ մեծ քաղաքներից փոքրիկ գաւառական քաղաքները. դէպքեր, որոնք խաւար վարագուրի տակ ծածկուած յաւիտեան անյայտ մնում են ամենքից. մարդիկ, որոնք հարիւրներով աքսորվում, կորչում, ոչնչանում են առանց ոչ ոքից իմացուելու:

Պատերազմական դատարանը մի շաբաթ առաջ Կարսում մի ամբողջ գումարտակի ցմահ տաժանակիր աշխատանքների դատապարտեց Սիպերիայում:

Պատմենք անցքը:

Անցեալ մայիս ամսի սկզբներում, ճանապարհի վրայ մի քանի զինուորներ անկարգութիւններ են անում. ոստիկանութիւնն այդ մասին իմաց է տալիս գումարտակի հրամանատարին. իսկ սա էլ իւր կողմից նրանց հարիւրապետին որ գոնէ անկարգութեան հեղինակներն և պատժէ: Հարիւրապետը գնում է զինուորանոցը և դուրս կանչում բոլորին. Նրա կանչելուն և հրամաններին ոչ ոք ուշադրութիւն չէ դարձնում և լսել անգամ չէ կամենում: Հարիւրապետը իմաց է տալիս իրեն գլխաւորին, Նրան էլ իր հերթում ոչ ոք չէ լսում:

Անմիջապէս յայտնում են բերդի կառավարիչ Բարաչովսկիին, և Կարսի շրջանի ընդհանուր հրամանատար զօրավար Միչչենկոյին: Գալիս է առաջինը և հրամայում է բոլոր գտնուող զինուորներուն դուրս գալ: Դուրս են գալիս:

«Ուղի՛ղ», հրամայում է բերդապահը: Ամենքը շարվում են:

«Դէպի ձախ»—կրկնում է նոյնը: Ամբողջ գումարտակի մէջ ոչ ոք չէ շուռ գալիս:

«Դէպի ձախ»—հրամայում է բերդապահը բարկացած: Ոչ ոք չէ շուռ գալիս:

«Դէպի ձախ»—աղաղակում է վերջինը, կատաղութիւնից կրակ կտրած: Դարձեալ ոչ մի շարժում:

Բերդապահը մօտենում է զինուորներից մէկին. և երեսին ապտակ խըփելով «դէպի ձախ» աւելացնում է:

Զինուորը շուռ գալու փոխարէն նստում է:

Այդ միջոցին հասնում է կառքով և ընդհանուր հրամանատար զօրավար Միչչենկոյն. այժմ Նա է սկսում հըրամանատարութիւն անել:

«Ենթասպանե՛րը յառա՛ջ», սկսում է զօրավարը: Մի քանիսը ուզում են շարժուել, բայց այդ միջոցին ամբողջ գումարտակը առանց կարգադրութեան սկսում է առաջ գալ:

Թէ այսպէս և թէ այնպէս նոյն րոպէին զօրավարը բոլոր զօրքը բանտարկել է տալիս և եղածը տեղեկացնում է Տփխիսու կառավարչին. վերջինս իւր կողմից յայտարարում է Բեդրսպուրկի Նախարարութեան, որտեղից անյապաղ հրամայվում է զինուորական ատեան նշանակել, անմիջապէս գործը քննելու:

Հինգ օրից յետոյ զինուորական ատեանը փակ դռներով քննեց դրանց գործը:

Ամենեւին յայտնի չեղաւ թէ ինչ դիտմամբ այդպիսի մի ապստամբութիւն արեցին զինուորները. այդքանը միայն պարզ է որ ատեանը 55 մարդուն դատապարտեց Սիբիրիայում տաժանակիր աշխատանքներին. իսկ գըլխաւորներին յանձնեց բարձրագոյն քննութեան:

Թէ այստեղի և թէ Կովկասի ուրիշ լրագրներ այդպիսի մի նշանաւոր դէպքի մասին լռութիւն պահեցին: Կարծիր թանաքը դարձեալ իր գործը տեսաւ երեւի:

Տեղական զինուորների մեծամասնութիւնը Լեհացիներ և Հրեաներ են մասամբ:

Կառավարութիւնը վերջին տարիներում մեծ եռանդով զինուորների տեղափոխութիւններ էր կատարում, մանաւանդ Կովկասեան երկրներում:

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

Հզօրանէկան վէմէրբէ ժոժոր մը.—Անգլիոյ մէջ, ամուսնութիւնք, աղքատ թէ հարուստ, խրճիթներու թէ պալատներու մէջ, չեն կատարուիր առանց այլաբանական քաքարի մը որոյ մի մասը կ'ուտեն հարսանեաց սեղանին վրայ, եւ որոյ մնացեալ մասը կտոր կտոր կը բաժնուի ծնողաց, բարեկամաց, ծանօթներու, որք ընդհանրապէս կը պահեն զայնս իբր թանկագին նըշխարներ:

Անգլիոյ Թագուհւոյն կրտսերագոյն աղջկան, Պէաթրիս իշխանուհին, որ Պաթէնպէրկի Լուի իշխանին նշանուած է, պիտի ունենայ իւր հարսանեկան քաքարն որ նմանորինակ պարագայից մէջ տեսնուած խմորեղինաց հրաշակերտը պիտի լինի: Այդ խմորեղէնն իրօք կը բաղկանայ իրարու վրայ դրուած երեք քաքարներէ: Առաջնոյն վրայ, որ կամար մը կը կազմէ, կը գտնուին շաքարէ Երոսի պատկերներ, որք արուեստի տեսակէտով մեծ արժէք ունին, և ասոնց մէ որ կը պարունակէ այլաբանական ծաղիկներ: Երկրորդը շրջապատեալ է յասմիկներէ, վարդերէ, բաղեղէ, ամէնքն ալ շաքարէ. Ստորին քաքարն —վերջին յարկ— զարդարուած է Պէաթրիս իշխանուհւոյն և Պաթէնպէրկ իշխանին զինանշաններով: Ամբողջը միասին կը կշռէ 100 քիլոկրամ: Պատուանդանն է չբիկ ափսէ մը զուտ ոսկիէ յեցարանով, բաղեղով և շուշաններով գեղազարդ եղայ:

Սողոմոնի ահով դատավճիռ մը.—Լոնտոնէն կը գրեն թէ Պրիսթըլի դատաւոր մը վերջերս վճիռ մ'արձակած է որ շատ կը յիշեցնէ Սողոմոնի որոշումները: Թշուառական վաշխառու մը դատ բացած էր խեղճ մարդու մը դէմ որոյ %ին 130 տոկոսով ստակ փոխ տուած էր: Պարտապանն յայտնեց թէ ստակ չունէր և ժամանակ խնդրեց իւր պարտքը վճարելու համար: Վճռելն արգիլեալ չլինելով անգլիական օրէնքէն, դատաւորն հարկադրեցաւ անգլիացի Շայլօքին ներկայած պահանջքն արդարացի նկատել. այլ, պարտապանին խնդիրքն ընդունելով, արտօնեց այս վերջնոյն իւր պարտքը վճարել ամսական վեց բէնսով: Ուստի վաշխառուն պէտք է սպասէ եօթանասուն տարի որպէս զի ամբողջովին ստանայ իւր ստակը, ինչպէս նաև տասն տարի դատին ծախուց համար: Ուրիշ խօսքերով, վաշխառուն, որ այսօր 45 տարեկան է, պարտի սպասել որ 125 տարեկան լինի՝ իւր քսան ոսկին գանձելու համար:

Քէլ մ'ալ վէճակէբէ.—Վերջերս պաշտօնապէս հրատարակուեցաւ Փարիզի օտարազգեաց մարդահամարն: Օտարազգեաց թիւն գամ քան զգամ կ'աճի Ֆրանսական ոստանին մէջ: 1876ին, ի Փարիզ կային 19,024 Գերմանացիք, 1884ին 35,954, իսկ այս ամբէլ ամսոյ 15ին 39,214 Նոյն գիտողութիւնը Զուիցերացւոց համար: 1866ին 9,939 Զուիցերացի կային ի Փարիզ 1884ին 23,424. իսկ այս ապրիլ 15ին 27,014:

Անէբ ժողով.—Ճօն Հիւպէր անգլիացին, որ Թեւէր չունի և նշանաւոր եղած է իւր ոտքերով կատարելով ինչ որ ընդհանրապէս ձեռքերով կ'ընենք մենք, վերջերս ամուսնացաւ Թատրոնի մը մէջ: Հարսը քսան և մէկ տարեկան մանկամարդուհի մ'է, Սատի Պոնմէթէյն, գեղուհէմ և բարեկամ: Ամուսինք, իրենց վկայներն և քահանայն թատերաբեմին վրայ ելան, մինչ նուագածուք հարսանեկան քայլերգ մը կը նուագէին. ապա, վկայները քահանային ներկայացուցին անթեւ մարդն որ սիրուն կերպով բարձրացնելով աջ սրունքն, ոտքին մատներով սեղմեց ձեռքն այնքան ուժով որ քահանային ականջները գետին ինկան:

Այնուհետեւ, Հիւպէր նստեցաւ, աջ ոտքին մատներուն մէջ առաւ ամուսնական մատանին և ձախ ոտքով բռնելով իւր ամուսնոյն ձեռքն, մատնին անցուց մատանիմատին այնքան շնորհալի ձեւով մ'որ չորս կողմէն եռանդագին ծափահարեցին:

Լուութիւնը տիրելէն յետոյ, Յարգոյ հայրը կատարեց եկեղեցական արարողութիւնը և մինչ իւր օրհնութիւնը կուտար նորապսակ ամոլին, Հիւպէր իւր ձախ սըրունքով գրկեց իւր կնոջ մէջքն, և իրեն քաշելով, հնչուն համբոյր մը դրոշմեց անոր ճակտին վրայ, և ծափահարութիւնք նորէն թնդացին:

Յօոցահանդէս հանճարեղ շանց.—Շանց ցուցահանդէսն որ վերջերս աւարտեցաւ ի Փարիզ, քանի մը անձանց թելադրած է յառաջիկայ տարի բոլորովին այլօրինակ ցուցահանդէս մը կազմակերպելու գաղափարը: Մինչեւ ցարդ, շանց ցուցահանդէսներու մէջ, ի նկատ առնուած են ֆիզիքական ձեւերն, գեղեցկութիւնը, ցեղային ազնուութիւնը: Արդ, կարելի է ըսել թէ շանց մէջ խմացականութիւնն այնքան զարգացած է որ կրնայ գերադասել արտաքին պարզ ձեւէն: Եթէ վարձատրենք միայն այս վերջինը, շանց ամենէն շահագրգիռ կողմն ի բաց թողած կը լինինք:

Հանճարեղ շանց ցուցահանդէսը զանազան ճիւղերու պիտի բաժնուի, յորս շուները լուրջ քննութեանց պիտի ենթարկուին: Այդ ճիւղերն են 1. պահապան շուները, 2. հովուի շուները, 3. որսի շուները, 4. լրախաղաց շուները, 5. դերասան շուները, 6. թուղթ, ճատրակ խաղցող շուները, 7. խօսող շուները, 8. հաշուագէտ շուները, 9. կարդալ գրել գիտցող շուները:

Վագրի սպանութիւն.—Աւստրիոյ մէջ, ի Ծորմվալտ է որ տեղի ունեցեր է այդ սոսկալի դէպքը: Գառավարի մը պահապանը, վագրի մը վանդակը մաքրելու ատեն, կենդանին փախչեցաւ: Ի մի ոստիւն, մսակեր գազանը դուրս նետուեցաւ եւ ցորենի արտի մը մէջ անհետացաւ: Իսկոյն, մեծ սըրտայուզութիւն տիրեց շրջակայքը. բազմաթիւ մարդիկ դաշտերուն մէջ մնան. անոնցմէ մին, մուրճ ի ձեռին, յառաջացաւ. վագրը, ճիրանի մը հարուածով, գետին նետեց զայն, սրունքը սոսկալի կերպիւ պատռելով:

Վագրը, կատաղութեամբ ոռնալով, դաշտէն դուրս ելաւ եւ հրացաններով զինեալ մարդոց հանդիպեցաւ: Այս վերջինք սկսան անընդհատաբար կրակ ընել: Կենդանին, արիւնաթաթախ, տակաւին կը դիմադրէր իւր թշնամեաց: Վերջապէս, քաջասիրտ ոստիկան մը իւր դաշոյնը կողը խրեց եւ վագրն աւանդեց հոգին: Գառավարին տիրոջ կորուստը մեծ է: Վագրին արժէքն զատ, որ կ'ընէ 10,000 Ֆրանք, պարտի վճարել մեծ քանակութեամբ տուգանք: Իսկ թշուառ պահապանն անբուժելի վիրաւորուած է:

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ ԱՊԻԿԵԱՆԻ

ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

Ով որ կ'ուզէ ինքն իրեն սովրիլ հետագայ չորս բաները՝

1. Ընթերցանութիւն Տաճկերէն այլ և այլ ձեռագրոց.
2. Ուղղագրութիւն.
3. Հարազատ թարգմանութիւն.
4. Խմբագրութիւն պաշտօնական և ոչ պաշտօնական այլ և այլ գրուածոց, ինչպէս մազպատա, պատուական, արզուհալ, իլմիւխապեր, համարա, եայլն,

Թող հայթայթէ մի հատ սոյն գրքէն որ դարձեալ հեղինակին գործերէն Գ. տիպ Թրքատառ ձեռագիր նմուշներէն հայերէն արտասանութիւնն է, և ի վերջոյ կը պարունակէ բառգրքոյկ մը և բազում պատուանուններ և այլք:

Կը ծախուի ամեն հայ գրավաճառաց և Ջրավաճառ Պօղոս և Յակոբ աղայից քով ի գին 7 ղրուշ:

ԸՆԴ ՀՈՎԱՆԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ

ՀԱՅ ՏԻԿՆԱՆՑ

ԳԱՐՏԱՅԻՆ ՀԱՆԴԷՍ

Ի ՆՊԱՍՏ

ԱԶԳԱՆՈՒԷՐ ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Շաբաթ, 13/25 Յուլիս 1885, գիշերուան ժամը 2 1/2 ին

ՎՍԵՄ. ՔԱՐԱՊԷՀԵԱ ԿԱՐԱՊԵՏ ՊԷՅԻ ՊԱՐՏԻԶԻՆ ՄԷՋ

Ի ՊԷՕՅԻՒՔՏԷՐԷ

Մուտք մէկ Օսմանեան ոսկի

ԱՆԴԱՄՔ ՅԱՆՁՆԱԽՄԲԻ

Տեարք

Ունճեան Աբիկ էֆ. .... Նախագահ
Ա. Ջունդ. Ասպետ .... Փոխ-Նախագահ
Սրվաճեան Կարապետ էֆ. .... Քարտուղար
Սամանճի Գէորգ .... Գանձապետ

Տիկնայք

Պ. Գույումճեան
Յ. Եսաեան
Ա. Հաճեան
Ա. Հաճիբիար
Մ. Ճանըմեան
Մ. Մամիկոնեան
Գ. Մէրասեէտի
Մ. Յակոբեան
Ն. Ներսէսեան
Յ. Նորատունկեան
Գ. Նորատունկեան

Տիկնայք

Ա. Նէվրուզ
Պ. Շապուրօֆ
Ա. Ջունդ ասպետուհի
Հ. Պաք
Ա. Պիլլօրեան
Ա. Լէտի Սանտիսօն
Լ. Սէֆէլտէր
Մ. Սիրուն
(Պարոնուհի) Տը Վանտէօվրը
Տ. Տավուտեան
Մ. Փորթուգալ

Տեարք

Աղասեան Անտօն
Ածթարճեան Պօղոս
Բանճիրիս Ալէքսանտրը էֆ.
Բարաղամեան Տիգրան
Գավաֆեան Արամ
Գույումճեան Յովհաննէս էֆ.
Եէնիտունեա Տիմիթրաքի էֆ.
Եւսուֆեան Տիգրան էֆ.
Թահթապուրուն Ագաթան
Թօփալեան Գէորգ
Կիւմիւշկէրտան Գրիգոր
Կոստանդ Կոստանդ էֆ.
Հաճիբիար Անտօն էֆ.
Մաքսուտ Սիմօն պէյ
Մավրօքօրտաթօ ժօրժ
Մամիկոնեան Միքայէլ էֆ.
Մանուկեան Մկրտիչ

Տեարք

Մէրէքէմ-Գուլի Յարութիւն
Մըսըրլը Օննիկ պէյ
Նորատունկեան Յարութիւն
Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆ.
Ներսէսեան Ներսէս
Շահպազեան Կարապետ էֆ.
Շամտանճեան Գրիգոր
Սավալան Ատէմար
Սըր Սանտիսօն
Սէֆէլտէր Լիւտովիկ
Սիմօնօֆ (Տօքթէօր)
(Պարոն Տը) Վանտէօվրը
Փափազեան Լեւոն էֆ.
Փապուճճեան Կարապետ
Փորթուգալ Միքայէլ էֆ.
Ֆիլիբ էֆէնտի
Ժ. տը Ֆօրնի

ԼՈՖԹԸՆ ԵՒ ԶԻՄՆԷԼ
ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵԱՑ
ՔԻՒՐՔՃԻ ԳԱԲՈՒՍԸ, ՂԱԼԱԹԻԱ

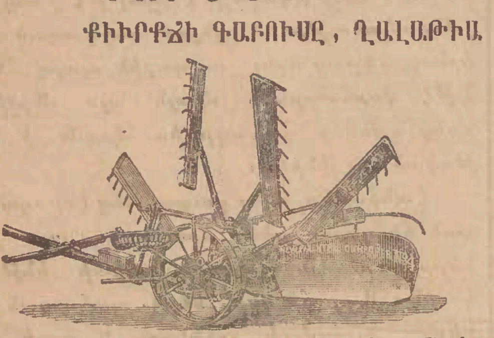

«ՕՐԻԱՆ» Մականուանեալ հնձող մեքենայն երկու ձիով կը քաշուի և կը հնձէ 300 օխա։

ԳԻՆ՝ 35 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ Է

Մեքենային կատարելագործութիւնը երաշխաւորեալ է։ Գնողըն երբ գոհ չիլինի, կրնայ ետ առնել իր ստակն։

502

ԱԶԴ

600,000 ֆրանք կը շահուի 7 1/2 ղրշ. ընծայաբեկամբ երբ բաղդն յաջողէ։

Ինչպէս որ յայտնի է, Բուժելիի Երկաթուղեաց վիճակահանութիւնը երկու ամիսը մի անգամ տեղի կ'ունենայ Փարիզի Փողերանոցին մէջ։ Սոյն վիճակահանութեան 93րդը պիտի քաշուի յառաջիկայ օգոստ. 1ին (ըստ. Եւր.) և 500 թիւեր պիտի շահին։

Այս անգամ առաջին պարգևն է 600,000, երկրորդը 60,000 Ֆր. առնցմէ զատ 48 թիւեր եւս շահին այլ և այլ պարգևներ իսկ Միացեալ 450 թիւերն 180,000 Ֆր. Շահելի գումարին ամբողջն ստանալու իրաւունք ունեցող բաղդաթեռ թեան գինն է 7 1/2, կէսինը 5, և մէկ քառորդինը 3 ղրշ., մէծիտը 20ի հաշուով։ Վաճառողաց գոհացուցիչ զեղչ կըլլայ։

Կարգաւոր թիւ—այսինքն 1, 2, 3, 4, 5, —առնուլ փափագողք պէտք է այժմէն գնեն։

Գաւառներէն դրամի տեղ թղթադրոշմ և ամեն լեզուէ նամակ կ'ընդունուին։

Ի վաղուց չը նայուած բաժնեթըղթոց թիւերը առ մեզ դրկուած ատեն առանց որևէ փոխարինութեան կը նայուին։

Ցանձնարարութիւնք ընդ փոյթ կը կատարուին։

1,278,566

Վերոյգրեալ թիւը անցեալ 92րդ վիճակահանութեամբ շահած ըլլալով տակաւին բերուած չէ առ մեզ, ուստի կ'ազդարարեմք թէ, ո'վ որ մեր թիւերէն գնած է, ուշադրութեամբ նայի, մանաւանդ գաւառաց մէջ։

ՄԱՐԳԱՐ Ե. ԳՈՒԼԱԳՍԸՋԵԱՆ

Կալաթա, Կամուրջի գլուխ թիւ 33

Marque de Fabrique.

"ԿՈՒՏՐՈՆ ՎԷՐՆ"
ՎԱՐՁԱՏՐԵԱԼ ՇՔԱԴՐԱՄՈՎ

Ամսթերտամի 1883ի աշխարհահանդէսին մէջ

Ակքն պարունակելով ջրոյ մէջ կատարելապէս լուծելի խայծղանը (գաթրան)

ՄԻԱԿ ՃՇՄԱՐԻՏ ՄՈՒՋԸ

Այս բաղադրութիւն ունի խայծղանի ԲՈԼՈՐ ԲՈՒԺԻՉ յատկութիւնները, մինչդեռ խայծղանի ՄԻՒՍ պատրաստութիւնք միայն անոր հոտն և համն ունին։ «ԿՈՒՏՐՈՆ ՎԷՐՆ»ի մէկ չափն կը պարունակէ քաթսելի մը բուժիչ սկզբունքները։ Բայց կարելի է որ 20 չափ «ԿՈՒՏՐՈՆ ՎԷՐՆ» առնուլ առանց բնաւ վնասուելու, մինչդեռ խայծղանի քսան քաթսիլ աղեաց վտանգաւոր բորբոքում առաջ կը բերէն։

ԽԱՅԾՂԱՆԻՄ ԻՒՍ ԹԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ԱՆՀՈՒՆԱՊԷՍ ԱՒԵԼԻ ԱԶԴՈՒ ԵՒ ՆԵՐԵՔՊԱՏԻԿ ԱԺԱՆ, «ԿՈՒՏՐՈՆ ՎԷՐՆ»ի հեղուկը շիշով կը ծախուի 1·50 Ֆրանքի՝ 20 լիտր խայծղանի ջրի համար։ Իսկ 0·10 պատրաստուած շաքարահուշէն 100 հատ պարունակող շիշը 2·50 Ֆրանքի կը ծախուի։

Ընդհանուր մթերանոցապետ

Ժ. ԱԼԻԲՐԱՆՏԻ

Դեղարան Տէլլա-Սուտա

169—Մեծ փողոց Բերայի—169

Կ. Պոլիս

ԿԱՐԵՒՈՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ըստ բանի յաճախորդաց կերեւի թէ խանութպանք ոմանք անփոյթ սովորութիւն ըրած են իրենց վաճառատունը Մինասեան Ամերիկեան վաճառատան ճիւղը կոչել, յաճախորդ շահելու նպատակաւ, երբ չգիտցողներու կողմանէ իրենց հարցուի Ամերիկայի վաճառատան ուր լինելը։ Վասն որոյ առ ի գգուշութիւն Ս. Մ. Մինասեան և ընկերք պատիւ կը համարին ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ Ամերիկեան վաճառատունը, որ հաստատուած է 1852ին, բարձր չէնք մի է եւ կը գտնուի ի Ղալաթիա Բէրչէմալէ Փազարի մօտ Եէնի ճամի կոչուած մզկիթի դռներէն միոյն կից, եւ թէ յայլուր ի Ղալաթիա ի Բերա և կամ Պոլսոյ կողմը ճիւղ չունի։

ՄԱԶԻ ՆԵՐԿ

Լաւագոյն տեսակը կը ծախուի Ս. Մ. Մինասեան եւ ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Բէրչէմալէ բազարի մօտ Եէնի ճամիի դրան կից։

Վերոյիշեալ ներկի գործածութեան եղանակը շատ դիւրին, արդիւնքը վայելչական ու խիստ գոհացուցիչ եւ գոյնը մնայուն ու բոլորովին բնական է։ Գնողները կը վկայեն թէ ուրիշ ներկերու անմաքրութենէն ու ոմանց իսկ գարշելի հոտէն ձանձրացած ըլլալով, սկսած են գործածել այս ներկը որով շատ գոհ եղած ու նեղութենէ ազատած են, ուստի ոչ մէկ ներկ առոր պատուականութեանը կը հաւասարի։ Ներկի կարօտութիւն ունեցողները թող հաճին փորձել։ Կը ներկէ սեւ կամ շագանակագոյն, մորթը չաղտոտեր ու վնասակար նիւթը չպարունակեր։

Ա. Յ. ՍԱՆՏԱԼՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Ղալաթա, Թիւնէլի քով, Թիւ 28

Վաճառատանս մէջ կը գտնուին Գաղղիոյ և Գերմանիոյ համբաւաւոր գործարանաց ընտրելագոյն Դաշնակներ անմրցելի աժան գներով և ամեն տեսակ երաժշտական գործիներ, նաեւ խաղի ու սիկառի ընտիր թղթեր և սալօնի յատկացեալ լուցկի, որոց մասին եւս կը խոստանայ գոհացնել իր յաճախորդներն։

Վաճառատունս պատրաստ է նաեւ վերոյ նշանակեալ ապրանաց վրայ յանձնարարութիւններ ընդունիլ և արագ գործադրել կարի գոհացուցիչ պայմաններով։

38—40

ԱԶԴ
ՈՍԻՑ ԿՈՇՏԵՐԸ
ՀԻՄՆՈՎԻՆ ԵՒ ԱՌԱՆՑ ՑԱՒԻ ԿԸ ԲՈՒԺԻՆ

Ցաւուն գեղէ մը, պատրաստեալ

'ի Մ. ՔԱՍԹՈՐԻՏԷՍԷ

ԴԵՂԱԳՈՐԾ

Իւրաքանչիւր սրուակի գինն է

5 ղրուշ

Կը գտնուի Մ. Քասթորիտէսի քով, Ղալաթիա, Քարաքէօյի կամուրջին մօտ, Թիւ 5

(ՇԱՔԱՐՈՎ ՊԱՏԱԾ)

ՀԷՅՏՈՔԻ
ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ

Աւասիկ ընդհանուր բժշկութեան զարմանալի և արտակարգ գիւտ մը։ Գիտութեան յաղթանակները —Ելեկտրական Հեռագիրը, Շոգի, Տպագրութիւն— յեղափոխեցին երկրագնդիս դրութիւնը, և մարդկային կեանքն ըրին լաւագոյն և իմաստնագոյն։ Այսպէս, թէպէտ անհամար Դեղահատներ կան հիւանդութեանց համար, և մեծ արժանիք վերաբերելով հանդերձ անոնց, Տոքթոր Հէյտոքի գիւտը նսեմացուցած է անոնց ամէնքն և հիմնած է

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Բժիշկք, որոց պատուիրած օրական չորս կամ հինգ դեղահատները կը տկարացնեն ստամոքսը եւ կ'անդամալուծեն աղիքները, պիտի կրնան իրենց հիւանդաց առողջութիւն և ախորժակ տալ այս արտակարգ Դեղահատներէն մէկ երկուքով։ ՏՈՔԹՈՐ ՀԷՅՏՈՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏներէն մէկ երկու հատը կը բաւեն դնելու համար ստամոքսն կատարեալ կանոնաւորութեան և ախորժակի մէջ, և միտքն պայծառ ու թեթեւ ընելու։ Եթէ փայծեղը տկարացած է իւր գործին մէջ, կը կազդուրէ, և եթէ Ջղային դրութիւնը խանգարուած է, կը վերականգնէ։

ՄԱՂՁՈՏՈՒԹԵԱՆ ՆՇԱՆՔ

1. Ստամոքսի ծանրութիւն։
2. Աղեաց տարածումն փքքախտի պատճառաւ։
3. Սրտայաւութիւն։
4. Ցաւէն յետոյ տկարութիւն և յոգնութիւն։
5. Բերնին մէջ գէշ հոտ մը և ծանր լեզու։
6. Որովայնի պնդութիւն, մերթ ընդ մերթ ալ փորհարութիւն։
7. Գլխու ցաւ ճակտի վրայ։
8. Ախորժակի պակասութիւն և մեծ յոգնութիւն։

Վերոյիշեալ ամեն նշանները բացորոշապէս ցոյց կուտան թէ խանգարում յառաջ եկած է փայծեղին մէջ, եւ պէտք է յիշել թէ մեծ կարեւորութիւն ունի սխալ կերպիւ չդարմանել հիւանդին ճիշդ կացութիւնը։ Պէտք է անմիջապէս

ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ մը հայթայթել, որ դեղահատ մը ամենէն սովորական ձեւն է։ Ամենօրեայ փորձառութիւնը ցոյց կուտայ թէ եթէ դեղահատը լաւ կերպիւ բաղադրեալ է, ամենայարմար կերպիւ կրնայ վերանորոգել փայծեղնի գործողութիւնը, և այդ մասին կարելի է միշտ վստահութիւն ունենալ։ Իմ կենացս բաղձանքս տարիները նուիրած եմ շինելու համար Դեղահատ մը որ լինի անմիջական և ազդու դարման մը ընդդէմ մաղձոտութեան։ Մեծ հաւատ չունիմ լուծողական դեղերու վրայ, ուստի եւ շինեցի Դեղահատ մը որ զօրաւոր եւ ազդու դարման մ'է, եւ կոչեցի

ՀԷՅՏՈՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏ

Առողջութեան խկաւթիւնն իսկ են, եւ այն մեծագոյն շնորհն զոր Գիտութիւնն ըրած է մարդկութեան։

Ջլախտութեան, Անզօրութեան, Ընդհանուր յոգնութեան, Ախորժակի պակասութեան, Գլխացաւութեան համար, Տոքթոր Հէյտոքի Նոր փայծեղնի դեղահատերն ամենազդու դարման են։

Մէն մի սրուակ կը պարունակէ քսան դեղահատ։ Գինն է 25 սէնթ։ Կը ծախուի ամեն դեղավաճառաց քով։

Տարակուսող անձինք կրնան, փորձի համար, ՁՐԻԱԲԱՐ ստանալ այս Դեղահատներէն սրուակ մը, եթէ մեզ դրկեն իրենց անունն եւ հասցէն։

Թղթատարական տոմս մը դրկել «փայծեղնն եւ իւր գաղտնիքը» խորագրով տետրակին։ Հարկ եղած տեղեկութիւնները կը տրուի ամենուն։

ՀԷՅՏՈՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Նիւ-Եորք, Մ. Ն.

ԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒ՛Ն —կը խնդրուի դեղավաճառներէն ուշադրութիւն ընել որ Ճ. Հ. Ֆրանսեւի, որ միակ Գործակատարն է, ստորագրութիւնը գրուած լինի։ Չափառակ պարագայի մէջ, դեղահատները կեղծ են։

ՆՈՐԹՏԱՅՑԸ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԻՀԱՄՊՈՒՐԿ

Յիշեալ ընկերութիւնն հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, կարասիներ, խանութներ և ապրանքներ յոյժ շահաւէտ պայմաններով, միջնորդութեամբ իւր ընդհանուր գործակալութեան։

ՇԻՆՏԼԷՐ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀՃԷ-ԳԱՊՈՒ, ՃԷԼԱԼ ՊԷՅ ԽԱՆ

505

ՕՍԲՕՐՆԻ ՑՈՐԵՆ ՀՆՁՈՂ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՆ

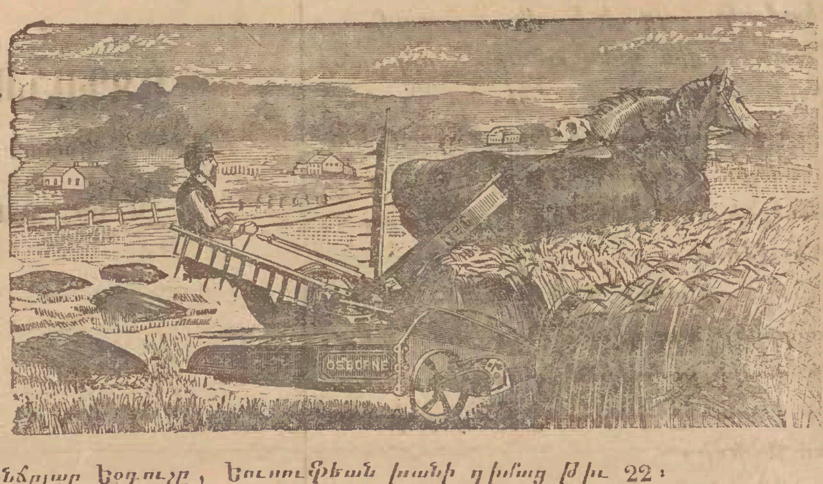

Օրը 88,000 քառակուսի կանգուն, այսինքն 55 տէօնիւմ կը հնձէ, ծանրութիւնն է 280 օխայ։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ ընդհանուր գործակատար Միքայէլ և Ցովհաննէս Մուրատեան եղբարք Կալաթա Եօրկանճըլար ճառտէսի թիւ 70 և Պոլիս, Ֆինճանճըլար Եօգուշը, Նուսուֆեան խանի դիմաց թիւ 22։

ԽԱՐԻՍԽ
ԿԵՆԱՑ, ԵԿԱՄՈՒՏԻ ԵՒ ՕԺՏԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ի ՎԻԷՆՆԱ

Գործառութիւնք 1885 Մարտ ամսուն

Այս ամսուն մէջ առաջուած և ստորագրուած են 734 նոր մուրհակներ (բօլիս) որք կը կազմեն 3,461,385·— Ֆրանք ապահովագրեալ դրամագլուխ.

Բաժիններու գանձումն	2,542 745	Ֆրանք
Վճարումն մահուանց առթիւ	479,300	»

Ամփոփումն 1884 տարւոյ գործառութեանց

Ընկերութիւնն ստորագրած է 7,940 մուրհակներ որք ի միասին կը կազմեն 43,545,782·50 Ֆրանք ապահովագրեալ դրամագլուխ.

Բաժնոց գանձումնք 8,755,257·50 Ֆրանքի բարձրացած են

Վճարումնք մահուան առթիւ 1,667,087·50 Ֆրանք։

Իւր հիմնարկութենէն ի վեր, ընկերութիւնը վճարած է

Մահուանց առթիւ	32,237,662·50 Ֆր.	Համագումար
Օժտմանց առթիւ (1871–1884)	67,514,262·50 »	99,808,925 Ֆրանք

Թուրքիոյ համար ընդհանուր Ներկայացուցիչ

ՄՈՐԻՍ ՊԷՐՔՃԻ

Գրասենեակք Ղալաթիա, Վօյվօտա փողոց, Թիւ 26 գերմանական Թղթատան վրայ։

Ֆրանսայի և օտար երկիրներու ամեն հոտավաճառաց և վարսայարդարաց քով։

La VELOUTINE
Poudre de Riz spéciale

PRÉPARÉE AU BISMUTH

Par CH^les FAY, Parfumeur

PARIS — 9, Rue de la Paix, 9 — PARIS

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվըրբուլի և Միջերկրականի մէջ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոննոյ
Քանոբուս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆերոս	4000	Նեբթիս	3000
Օսմանլի	4000	Բերա	3000
Մեսոպոտամիա	3250	Ադլանդեք	1700
Թիպս	3250	Լոդիւս	800
Մակեդոնիա	3250	Օլինտա	800
Մարիոթիս	3250	Սեսիլ	700

Օսայրիս շոգենաւը, նաւապետ Բօլ, ամսոյս 27ին Պոլիսէն աստ պիտի վերադառնայ և անմիջապէս պիտի ուղեւորի ի Լիվըրբուլ։

Մակեդոնիա շոգենաւը, նաւապետ Թոմաս, ամսոյս 29ին Լիվըրբուլէն աստ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Թ. ՌՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.

Մէյտանճըգ փողոց, Պոլիս

Տնօրէնութիւն, Լիվըրբուլ

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

515 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվըրբուլ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ մէջ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օդեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէրանդօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4.300
Արկօ	1,300	Մարատոն	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Պօրօտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գամիբասօ	2,500	Օդրանդօ	4,500
Գամաօ	2,100	Օդդօ	2,000
Գադօ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գօմօ	2,700	Բալերմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բասդէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Բիդօ	2,800
Էրաքօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Տրադօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Րօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րօմէօ	3.500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիդանօ	2,200	Սաֆօ	2,000
Կօզօ	800	Սիլվիօ	2,000
Կրօտօն	2,200	Սօրէնդօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկէր	1,300
Հիւմպէրդ	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիւօ	2,300	Քանդօ	3,600
Քէլոօ	2,000	Եէտտօ	1600
Քօքիօ	2,200	Զէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէրօ	41,0

Տրաւօ շոգենաւը, նաւապետ Տուքլաս, ընդհանուր վաճառքով Հուլէն աստ հասած, պարպած և յՕտէսա ուղեւորած է։

Սալէրնօ շոգենաւը, նաւապետ Բօճըրս, ընդհանուր վաճառքով Հուլէն մեկնած է ամսոյս 7ին, և ամսոյս 24ին աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԻՆ ԸՆԿ.

Գործակալ

Թիւ 17–18, Քիւչիւք Միլլէթ

514 խան Ղալաթիա

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Բօնէի մէջ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Ալմպուլ որ յուլիս 1ին Մարսիլիայէն և յուլիս 7ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Ճենովայի ճամբով Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լա Մէնէրէյ որ պիտի մեկնի յուլիս 13ին երկուշաբթի օր երեկոյեան ժամ 5ին։

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւավարձքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն

ԹԻՆԻՈԹԻ ԲԸՊՈՒԼ

516 Մումհանէ փողոց, Թիւ 141

ՖՐԷՏ ԼԷՅԼԱՆՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվըրբուլի և Արեւելեան մէջ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճերիան	2500	Ֆալօնեան	3700
Եգիպտիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլուզեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթէնեան	2500	Իպերիան	5500
Արապիան	3700	Իլլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իդալիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լեսպիան	2200
Քասթելեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրենեան	2000	Լիպան	800
Տուրօյ	700	Օբօրթօյ	700
Էճիբշըն	3700	Բերսիան	3800
Ֆապիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալերնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Ալճերեան շոգենաւը, նաւապետ Լաուրանսոն, այսօր Օտեսայէ աստ հասաւ, և ուղղակի Լիվըրբուլի համար վաճառք ընդունելու պատրաստ է։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի.

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ

Գործակալ

Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միլլէթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատերք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվըրբուլ

Գործակալութիւնք

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնդէն.

Ճիպրալդար, Պ. Գ. Քարվըր Եղբարք

Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վաչման և ընկ.

Մալդա, Ա. Քամիլլէրի.

Շիրա, Ա. Մ. Մավրօկօրտատօ.

Զմիւռնիա, Պ. Ուիդօլ և ընկ.

512

ԲԱԲԱՅԱՆԻ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվըրբուլի, Միջերկրականի և Օդեսայի մէջ կանոնաւորապէս բանող

ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պրքս
Արարատ	2,500	Ռոճըրս
Արքատիա	2,500	Քրուիքշանք
Լաքոնիա	2,500	Ռուիքս
Մասէտոնիա	3,500	Մարշ
Րումէլիա	2,800	Ֆօթըրկիլ

Բըլոնէն շոգենաւ ամսոյս 20ին կը մեկնի մայրաքաղաքէս։

Մասէտոնիա շոգենաւն ամսոյս 27ին Լիվըրբուլէն աստ կ'սպասուի։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ, ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.

513 Գործակալք

ՔԻՒՆԱՐՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք ամեն տասն օրը անգամ մը կը բանին Լիվըրբուլի և Միջերկրականի մէջ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Օբանիա	7,000	Մալթա	3,000
Ադլաս	3,000	Մորոքքօ	2,500
Ալէբբօ	3,000	Նանթ	2,500
Պոդնիա	4,600	Բավոնիա	5,000
Պալդէք	2,500	Բալմիրա	3,000
Պրիթիշ Քուին	1,200	Սերվիա	7,800
Սեֆալոնիա	5,000	Սիդիա	4,600
Քադալոնիա	4,700	Սարակօսա	3,000
Շերպուրկ	2,000	Սամարիա	3,000
Տեմերարա	2,500	Սիտոն	3,000
Կալլիա	4,000	Թարիֆա	3,000
Քետար	2,500	Թրինիտատ	2,500
Մարաթոն	3,000		

Քետար շոգենաւը, նաւապետ Ռայթ, ամսոյս 27ին Լիվըրբուլ պիտի ուղեւորի Տէտէաղաճի ճամբով։

Թրինիտատ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնէս, Լիվըրբուլէն աստ հասաւ ընդհանուր վաճառքով։

Ստորագրեալն արտօնութիւն ունի ուղեւորներ և վաճառք ընդունիլ Նիւ-Եորքի, Պոսթընի, կամ Ամերիկայի և Գանատայի ուրիշ և ուէէ նաւահանգստի համար։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ

Գործակատար

Թիւ 1 Քիւչիւք Հալիլ

511 փաշա խան Ղալաթիա

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ
ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1885 Յունիս 3 Երկուշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Յուլիս 5

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւուց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Վ. Թ.

11 — Ենիմ. Մեզարպ. Պեօյիւք. Թարապ. Ենիք. (Ենիքէ շոգենաւէն հետ պիտի հաղորդակցի) 32

11 35 Ենիք. Ռմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպ. (Արնավ. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 25

12 — Ռ. և Ա. Գավ. Ենիմ. Մեզարպ. Պեօյ. Թար. Ենիք. (Ենիք. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 9

12 50 Ենիք. Ռմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպ. (Արնավ. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 21

1 30 Ենիմ. Մեզարպ. Պեօյ. Թար. Ենիք. Ռմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպ. (Արնավ. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 20

3 — Ենիմ. Մեզարպ. Պեօյ. Թար. Ենիք. Ռմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պեշիք. 33

4 15 Ա. Գավագ Ենիմ. Մեզարպ. Պեօյիւք. Թարապ. Ենիք. Ռմէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պեշիք. 19

5 30 Մեզարպ. Պեօյ. Թար. Ենիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Պեպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշ. 25

6 15 Ենիմ. Մեզարպ. Պեօյիւք. Թարապ. Պեյգօզ Բաշալ. Ենիք. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չենկ. Պեյլեր. Օրթագ. Գուզ. Պեշիք. Իւսկ. 1

8 45 Ա. և Ռ. Գավ. Ենիմ. Մեզարպ. Պեօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պեշիք. (ուրբաթ օրերը Ռմէնիա պիտի հանդիպի) 20

10 Մեզարպ. Պեօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնավ. Օրթագ. Պեշիք. (Ուրբաթ օրերը Պեյգօզ) 28

Արնավուտքիւղէն կամուրջ եկող շոգենաւուց ժամերը

10 45 Պեպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. 21

11 30 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. Գավ. 1

12 10 Պեպեք Արնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պեշիք. 28

12 50 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. Գավ.

1 25 Պեպեք Արնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պեշիք. 25

2 5 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշ. Գապաթ. 23

2 35 Պեպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. Գապաթ. 4

3 10 Արնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պեշիք. Գապաթ. 32

10 45 Հիսարէն Չենկէլքէօյ 25

11 10 Պեպեքէն ուղղակի կամուրջ 1

Ասիական եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւուց ժամերը

10 45 Վանիք. Չենկ. Պեյ. Գուզ. Գապաթ. 34

11 15 Պեյգ. Բաշալ. Ռ. Բ. Մաճ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23

11 50 Գանտիլ. Վանիք. Չենկել. Պեյլերպ. Գուզ. 33

1 — Գանտ. Վանիք. Չենկել. Պեյլեր. Գուզ. 32

1 5 Պեօյիւք. Թարապ. Պեյգ. Բաշալ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. (Գանտ. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 18

2 10 Գանտիլ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզ. Իւսկ. 28

2 30 Մեզար. Պեօյիւք. Թարապ. Պեյգօզ Բ. Պաշալ Ռ. Բ. Մանճ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզ. Պեշիք. 34

4 15 Պեյգօզ Բաշալ. Րիֆաթ բաշա Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզ. Իւսկ. 18

8 45 Պեօյիւք. Թարապ. Պեյգ. Բաշալ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չենկել. Պեյլեր. Գուզ. Իւսկիւտար 21 (Ուրբաթ օրերը Ռ. Բ. Մաճ.)

10 25 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 23

(Բաց ի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 15 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպեք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզարպ. 34

1 15 Պեշիք. Օրթագ. Արնավ. Պեպեք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Ռմէն. Ենիք. Թար. Պեօյ. Մեզարպ. Ենիմ. 33

1 45 Գապաթ. Իւսկ. Պեշիք. Գուզ. Օրթ. Պեյլեր. Չենկել. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Բաշալ. Պեյգ. Թարապ. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. 1

2 30 Պեշիք. Օրթագ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպեք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզարպ. Ենիմ. Ռ. և Ա. Գավագ. 19

3 45 Պեշիք. Օրթագ. Պեյլ. Արնավ. Գանտ. Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզարպ. 25

5 — Գապաթ. Պեշիք. Օրթագ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպեք. Ռ. Հիսար Պօյաճ. Էմիրկ. Ռմէն. Ենիք. Պեյգ. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզար. Ենիմ. և Գավագներ 20

6 45 Իւսկ. Պեշիք. Գուզ. Օրթ. Պեյլեր. Չենկ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Թարապ. Պեօյ. 21

8 15 Պեշիք. Օրթ. Արնավ. Պեպ. Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարապ. Պեօյ. Մեզար. 28

10 — Ենիք. Թարապ. Պեօյ. Մեզար. Ենիմ. 19

10 30 Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ռմէն. Ենիք. Թար. Պեօյի. Մեզար. Ենիմ. 32

11 10 Ենիք. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզարպ. Ենիմ. 20

11 30 Պեպ. Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ռմէն. Ենիք. 25

Կամուրջէն Արնավուտքիւղ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 15 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 4

12 50 Ուղղակի Պեպեք 25

1 30 Ուղղակի Արնավուտքիւղ 23

2 — Ուղղակի Պեպեք 4

2 40 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 32

9 50 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպ. Ռ. Հիսար (Վօսփոր եկող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 25

10 25 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպ. 1

11 5 Գապաթ. Պեշիք. Օրթագ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպ. (Ենիքէօյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 21

11 45 Պեշիք. Օրթ. Գուրու. Արնավ. Պեպ. 28

12 — Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. (ուրբաթ և շաբաթ օրերը Պեշիքթաշ) 1

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

11 35 Իւսկ. Գուզ. Պեյլեր. Չենկ. Վանիք. Ա. Հիսար Գանլըճ. Ենիք. 21

12 25 Ուղղակի Գանտիլլի 32

1 30 » » 28

2 45 Իւսկ. Գուզ. Պեյլեր. Չենկ. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշալ. Պեյգ. (Ուրբաթ օրերը Ռ. Բ. Մաճ.) 18

9 25 Գապաթ. Պեշիք. Գուզ. Պեյլեր. Չենկել. Վանիք. Գանտիլ. (Գավագներ գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23

10 15 Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Ռ. Բ. Մաճ. Բաշալ. Պեյգ. Թար. Մեզարպ. Գավագներ 18

10 40 Պեշիք. Գուզ. Պեյլեր. Չենկել. Վանիք. Գանտիլ. Պեպ. (Գանտիլլիի նաւամատոյցը Պեյգօզի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 33

11 10 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Րիֆաթբ. Բաշալ. Պեյգ. 23

11 40 Գապաթ. Գուզ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք. 34

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	5 45	— —	6 — Պեշիք.
10 45	6 15	11 15	7 —
11 30	7 —	12 —	8 15
12 15	8 10 Պեշիք	12 45	9 — Պեշիք
1 —	8 55	1 15	9 35
1 30	9 45	1 45	10 5 Պեշիք
2 —	10 — Պեշիք	2 15	10 30 Գզ. (
2 30	10 30	2 50	11 —
3 15	10 50 Պշ Գզ	3 20	11 25
3 40	11 20	4 5 Պեշիք	11 50
4 20 Պեշիք	11 40 (	4 55	12 5
5 —	12 5	5 30	12 5 Պշ Գզ(

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
11 15	5 40	11 15	5 30
12 —	6 15	12 —	6 10 Պեշիք
12 30	7 — Պեշիք	12 25	7 —
1 —	8 10	12 55	8 15
1 30	8 45	1 25	9 — Պեշիք
2 —	9 30	1 55	9 35
2 30	9 55 Պեշիք	2 25	10 — Պեշիք
3 —	10 25	2 55	10 35
3 30	11 —	3 25 Պեշիք	11 15
4 15 Պեշիք	11 35	3 55	11 50
5 —	12 5	4 45	12 5

(Այս շոգենաւք Հրեից տօներուն և ուրբաթ ու կիրակի չպիտի երթեւեկեն։

Ծան. —Օդը մըգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԻՒԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ
ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

2 20 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)

5 — Հարէմէն Սալաճագ

10 15 » »

11 — Հարէմէն Սալաճագ

2 — Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)

4 30 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ

10 — Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)

10 45 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

4 — Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի

5 15 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի

10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի

11— Իւսկիւտարէն Գապաթաշ

4 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար

5 45 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար

10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար

11 15 Գապաթաշէն Իւսկիւտար